

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD V SPIŠSKEJ NOVEJ VSI

**SPRÁVA O ČINNOSTI OBÚ
ZA ROK 2010**

M A R E C 2011

Predhovor

V roku 2010 uplynulo 70 rokov od zriadenia Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi. Stalo sa tak zákonom č. 15/1940 Slov. Zb. z 18.1.1940 o zriadení a pôsobnosti banských úradov na Slovensku, ktorým sa zriadili Obvodné banské úrady v Banskej Bystrici a Spišskej Novej Vsi.

Z uvedeného dôvodu ZO SBS pri Obvodnom banskom úrade v Spišskej Novej Vsi vydala publikáciu, v ktorej bola bližšie zdokumentovaná činnosť Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi od jeho založenia v roku 1940 až do roku 2010, zvlášť roky 1970 – 1990, kedy došlo k mohutnému rozvoju rudného aj nerudného baníctva na Spiši a Gemeri a v rokoch 1990 – 2000 k jeho totálnej likvidácii. Následne v rokoch 2000 – 2010 k jeho čiastočnému oživeniu v regiónoch kde hlavný dozor nad ochranou a využitím nerastného bohatstva, ako aj bezpečnosti práce a prevádzky pri ťažbe nerastných surovín vykonával Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi.

Aj napriek rozširujúcim sa kompetenciám orgánov štátnej banskej správy sa stav zamestnancov od roku 1992 postupne znižoval, čo postihlo všetky obvodné banské úrady. K poslednému zásahu do personálneho obsadenia obvodných banských úradov došlo v roku 2010. Z uvedených dôvodov bolo potrebné vo výkone činnosti postupne stanovovať priority, pričom predpísané, ale „menej podstatné“ úlohy (napr. vedenie predpísaných evidencií) sa postupne odsúvalo na neskôr, čo v konečnom dôsledku môže spôsobiť nepresnosti údajov vyžadovaných zo strany HBÚ, ale aj iných inštitúcií.

Plnenie zákonných požiadaviek v rámci kompetencií obvodných banských úradov sa snažil v roku 2010 plniť aj Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi. O výsledkoch tohto snaženia vypovedá táto správa o činnosti Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi.

1 KOMENTÁR K ČINNOSTI

1.1 Dozorná činnosť

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi je súčasťou orgánov štátnej banskej správy podľa § 38 ods. 1 písm. c) bod 5. zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Ako štátny orgán môže preto konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V rámci plnenia vytýčených úloh štátnej správy vykonáva hlavný dozor nad dodržiavaním právnych predpisov uvedených v § 39 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Obvod pôsobnosti je presne vymedzený v § 1 písm. e) vyhlášky MH SR č. 333/1996 Z.z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných banských úradov.

Pre plnenie úloh štátnej banskej správy boli prijaté úlohy určené v Pláne hlavných úloh na rok 2010. V rámci plnenia týchto úloh boli v organizáciách uskutočnené pre-

hliadky objektov, zariadení a pracovísk, pri ktorých bolo kontrolované dodržiavanie bankých a súvisiacich predpisov a ostatných všeobecne záväzných predpisov. Z vykonaných kontrol bolo napísaných celkom 120 zápisníc, čo je o 56 viac ako v predchádzajúcom roku. Pri týchto kontrolách bolo rámci plnenia hlavných úloh vydaných 23 záväzných príkazov.

Obvodní bankí inšpektori v rámci výkonu hlavného dozoru mimo hlavných úloh vykonávali ďalšie prehliadky objektov, zariadení a pracovísk, pri ktorých bolo kontrolované dodržiavanie bankých a súvisiacich predpisov a ostatných všeobecne záväzných predpisov, vrátane predpisovo bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, používania výbušnín na trhacie a ohňostrojné práce a bezpečnosti technických zariadení. Z týchto kontrol bolo vyhotovených celkom 110 zápisníc a vydaných 8 záväzných príkazov.

Obvodný banký úrad aktívne pôsobil aj v legislatívnom procese, najmä v oblasti pripomienkovania všeobecne záväzných právnych noriem.

Jednou zo základných úloh obvodného bankého úradu je dôsledné vykonávanie a uplatňovanie svojich kompetencií v súlade s platnými právnymi predpismi. Úlohy obvodných bankých úradov v odvetví baníctva sa sústreďujú okrem povoloľovacej činnosti a dozornej činnosti v oveľa väčšej miere aj na prevenciu úrazovosti, ďalej na oblasť poradenskej, konzultačnej a informačnej činnosti nielen pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom, ale aj pri výrobe a používaní výbušnín.

V roku 2010 Obvodný banký úrad Spišská Nová Ves vykonával dozor v 56 organizáciách, ktoré vykonávajú bankú činnosť a dobývanie ložísk nevyhradeného nerastu, alebo zabezpečujú ochranu nerastného bohatstva a v 94 prevádzkach týchto organizácií pri ťažbe, likvidácii a zabezpečovaní baní a lomov, pri otvárke a príprave dobývania podzemným spôsobom a pri úprave a zušľachtovaní súvisiacich s dobývaním výhradných ložísk a ložísk nevyhradeného nerastu. Z týchto organizácií vykonáva aktívnu ťažbu podzemným spôsobom 6 organizácií a 35 povrchovým spôsobom. Organizácia VSK MINERAL, s.r.o. Košice vykonáva ťažbu na štyroch výhradných ložiskách a v ďalších troch, kde uplynulo povolenie na bankú činnosť rieši strety záujmov pre obnovenie činnosti. Dve organizácie vykonávali v predchádzajúcom roku zabezpečenie bankých diel v podzemí (Siderit, s.r.o. Nižná Slaná a VSH, a.s. Turňa nad Bodvou – baňa Fortuna Gemerská Hôrka). Organizácia KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen vykonáva dobývanie na troch výhradných ložiskách a organizácia ŠTRKOTREND, s.r.o. Stará Ľubovňa vykonáva ťažbu na dvoch ložiskách nevyhradeného nerastu a to stavebného kameňa a štrkopieskov.

Okrem toho bolo dozorovaných 89 právnických a fyzických osôb, ktorí vykonávajú inú bankú činnosť a činnosť vykonávanú bankým spôsobom, ako je dobývanie nerastov, najmä používajú výbušniny na trhacie a ohňostrojné práce, vykonávajú hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum, revíziu činnosť na technických zariadeniach, projektujú a navrhujú objekty, zariadenia a práce, ktoré sú súčasťou banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom, vykonávajú strojárenskú výrobu určenú pre bankú činnosť a vykonávajú inú činnosť upravenú zákonom č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Časť dozornej činnosti je realizovaná v organizáciách, ktoré vykonávajú likvidáciu bankých diel a zariadení v rámci útlmového programu.

Zoznam organizácií a prevádzok je uvedený v prílohe č. 49

1.2 Inšpekčná činnosť

V roku 2010 bolo vykázaných v rámci externej činnosti 302 inšpekcií, na ktorých sa podieľali 7 inšpektori a predseda úradu. Podiel inšpekcií podľa jednotlivých nerastov je takýto: rudy 10,3 %, magnezit 21,2 %, stavebný kameň 8,3 %, štrkopiesky a piesky 5,0%, tehliarske suroviny 0,7 %, vápenec 7,9 %, ostatné suroviny 17,2 %, iné 26,1 % a prierezové 3,3 %.

Z celkového fondu pracovného času bolo na inšpekcie vyčerpané 442 dní, čo predstavuje priemerne na jednu inšpekciu 1,8 dňa.

1.3 Sankcie

Za porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov bolo v rámci blokových konaní riešených celkom 15 fyzických osôb.

V správnom konaní v roku 2010 bola rozhodnutím uložená pokuta jednej organizácii za porušenie zákonom ustanovených povinností uvedených v § 4a ods. 14 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

Do štátneho rozpočtu boli odvedené nasledovné finančné prostriedky:

pokuty uložené v blokovom konaní	300,- €
pokuty uložené v správnom konaní	720,- €
Spolu	1020,- €

Na základe zistených nedoplatkov úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty boli vyrubené a na účet pokút zaplatené penále takto:

penále z nedoplatkov úhrady za dobývacie priestory	364,13,- €
penále z nedoplatkov úhrady za vydobyté nerasty	5001,63,- €
Spolu	5365,76,- €

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi v rámci uplatňovania zákonných kompetencií odviezol do Štátneho rozpočtu celkom 6385,76,- € z pokút a penále.

1.4 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov

V kapitole 4.1.1

1.5 Niektoré aktuálne riešené problémy

Na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi v roku 2010 riešil situáciu znižovania nákladov mzdových prostriedkov a bežných výdavkov o 10%. Uvedená situácia v oblasti úspory mzdových nákladov bola v spolupráci s Hlavným banským úradom vyriešená znížením počtu stavov zamestnancov od 01.01.2011, resp. od 01.02.2011. V oblasti úspory finančných nákladov na bežné výdavky bol rozpočet úradu krátený o 4000,- €.

V rámci pripomienkových konaní sa posudzovali a spracovávali návrhy týchto všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov:

- návrhy služobných predpisov a pracovného poriadku
- návrh smernice o sťažnostiach
- návrh smernice o petičnom práve
- návrh smernice o informačných systémoch v podmienkach štátnej banskej správy
- návrh zákona o dotáciách a štátnej pomoci

V roku 2010 sa Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi podieľal na riešení situácie v organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná. Aj pričinením nášho úradu sa dospelo k tomu, že organizácia v uvedenom roku nebola odpojená od elektrickej energie, čo jej umožnilo vykonávať bankú činnosť – zabezpečovanie bankových diel podľa schváleného plánu.

Obvodný banský úrad vykonal miestne šetrenie v kancelárii súdneho exekútora JUDr. Petra Molnára ohľadom plnenia exekučného príkazu na vymoženie pohľadávky od organizácie PYRODYN spiš s.r.o. so sídlom v Spišskej Novej Vsi.

Obvodní banší inšpektori tunajšieho úradu realizujú zámery Ministerstva hospodárstva SR a Hlavného bankého úradu v Banskej Štiavnici prostredníctvom hlavných úloh v schválenom Pláne hlavných úloh a prostredníctvom zákonných kompetencií. Súčasne sa aktívne podieľajú na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankým spôsobom a pri používaní výbušnín. Nezanedbateľnou súčasťou činnosti úradu je odovzdávanie poznatkov a skúseností širokej baníckej verejnosti prostredníctvom poradenskej činnosti. Pri výkone hlavného dozoru v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky banký úrad pôsobí jednak ako nástroj kontroly, ktorý sa riadi ustanoveniami príslušných právnych predpisov pojednávajúcich o ukladaní sankcií za zistené porušovanie príslušných právnych predpisov a jednak ako výchovný nástroj pri rozširovaní právneho povedomia zamestnancov organizácií v tejto oblasti. Táto činnosť štátneho odborného dozoru je vzhľadom k počtu závažných pracovných úrazov potrebná. Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi v rámci výkonu hlavného dozoru využíva príležitosti na podávanie informácií o nových právnych predpisoch v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, ako jeden z najjednoduchších ale zároveň najdôležitejších a najúčinnějších spôsobov prevencie.

1.6 Overovanie odbornej spôsobilosti

Odborná spôsobilosť podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom bola overená pred komisiou obvodného bankého úradu u 27 uchádzačov, ktorí požiadali o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

Na základe úspešne vykonaných skúšok boli vydané osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa jednotlivých funkcií takto:

- vedúci bane

3

- vedúci lomu s ročnou ťažbou nižšou ako 500 000 ton	3
- vedúci lomu s ročnou ťažbou vyššou ako 500 000 ton	1
- vedúci pracovník na riadenie inej BČ a ČVBS	6
- projektant	11
- pracovník určený na plnenie úloh na úseku BOZP a bezpečnostný technik	7
- pracovník určený na riadenie likvidácie závažných prevádzkových nehôd	8

V uplynulom roku bolo vydaných 14 osvedčení strelmajstrov a preskúšaných 167 strelmajstrov.

1.7 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

Zástupca Obvodného banského úradu veľmi úzko spolupracoval s Mestským úradom v Spišskej Novej Vsi ohľadom organizácie a zabezpečenia 3. stretnutia baníckych miest a obcí Slovenska.

Ďalej bola aktívna spolupráca so stavovskými organizáciami, najmä so Slovenskou banskou komorou, Slovenským združením výrobcov kameniva a Slovenskou baníckou spoločnosťou, ako aj s Baníckym cechom v Rudňanoch, Baníckym spolkom „SPIŠ“ a inými.

Už tradične sa rozvíjala dobrá spolupráca s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v rôznych oblastiach, v ktorých má obvodný banský úrad zákonné kompetencie.

V oblasti ochrany nerastného bohatstva úrad spolupracoval s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky odborom geologického práva a zmluvných vzťahov.

Vzhľadom k účinnosti zákona č. 136/2010 Z.z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola spolupráca s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných miest, ktoré boli alokované na obvodných úradoch.

1.8 Medzinárodná spolupráca

V roku 2010 sa zástupca Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi zúčastnil konferencie „INCO 2010 – Vertikálni doprava v hlubinných dolech“, ktorá sa uskutočnila v dňoch 27.5. až 28.5.2010 v Prahe. Účasť bola vykonaná v osobnom voľne obvodného banského inšpektora z dôvodu už avizovaného znižovania nákladov na bežné výdavky, kedy sa zo strany Hlavného banského úradu nenašli finančné prostriedky na uvedenú zahraničnú pracovnú cestu.

V uvedenej oblasti zabezpečuje a koordinuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti štátnej banskej správy MH SR podľa § 39a zákona SNR č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

1.9 Prednášková činnosť

Prednášková činnosť je sústredená do rôznych foriem školení a kurzov, kde inšpektori úradu prednášajú problematiku bankských predpisov hlavne predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a bezpečnosti prevádzky.

V rámci odborného seminára konaného v dňoch 06.05. až 07.05.2010 boli odprednášané témy pre technicko-hospodárskych pracovníkov organizácií, ktorí sú zodpovední v oblasti strojných a elektrických zariadení, ktorí vykonávajú funkcie revízných technikov v organizáciách ako aj projektantov týchto zariadení.

Ďalej sa inšpektori úradu aktívne zapojili do odborných seminárov organizovaných ZO SBS ZZ Košice, ZO SBS pri OBÚ v Košiciach.

Obvodní bankší inšpektori si rozširovali odborné vedomosti účasťou na odborných seminároch a konferenciách na Repiskách, kde témou boli „Nerastné suroviny a životné prostredie“, v Hriňovej, kde témou boli „Nové prostriedky a pomôcka trhačej techniky a legislatívne zmeny v oblasti výbušnín“.

Aktívnu vedúcih likvidácií havárií, ktorý usporiadala Hlavná banká záchranná stanica v Prievidzi sa zúčastnil aj zástupca Obvodného bankšého úradu v Spišskej Novej Vsi.

2 ORGANIZÁCIA A ČINNOSŤ ŠTÁTNEJ BANKSKEJ SPRÁVY

2.1 Obvodný bankšý úrad v Spišskej Novej Vsi

Sídlo:

Markušovská cesta 1, 052 80 Spišská Nová Ves

Kontakt:

Tel.: 053/442 52 56

Fax: 053/442 55 68

e – mail: obusnv@obusnv.sk

Predseda úradu:

Ing. Antonin Baffi

Referát ekonomicko – prevádzkový:

Klaudia Fifiková

Anna Borzová

Zuzana Forbergerová (od 01.06.2010 do 31.08.2010)

Oddelenie ochrany a využívania nerastných surovín a výbušnín:

Ing. Michal Kapusta, vedúci oddelenia

Ing. Milan Bencko, obvodný bankšý inšpektor

Ing. Zuzana Pažitná, obvodný bankšý inšpektor

Ing. Mária Hamráčková, obvodný bankšý inšpektor

Ing. Viliam Hosa, obvodný bankšý inšpektor

Oddelenie banskej bezpečnosti:
Ing. Vincent Spišák, vedúci oddelenia
Ing. Jozef Holák, obvodný banský inšpektor

Pomocný a obslužný personál:
Ľubomír Majerčák
Jana Granecová

2.2 Bansko-správna činnosť

2.2.1 Správne úkony

V roku 2010 bolo na Obvodnom banskom úrade Spišská Nová Ves vykonaných spolu 6471 správnych úkonov. Tieto úkony sa vykonávali v organizáciách podliehajúcich hlavnému dozoru v obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi.

Vo vykázaných správnych úkonoch nie je zahrnutá poradenská činnosť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, ktorá je poskytovaná na základe zásad výkonu poradenstva o bezpečnosti pri práci poskytovaného organizáciám. V týchto úkonoch nie sú zahrnuté tie správne úkony, ktoré boli vykonávané vo vzťahu k pracovnému pomeru štátnych zamestnancov, zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme, výberové konania na voľné štátnozamestnanecké miesta ako aj úkony vo vzťahu k štátnemu rozpočtu a k EÚ, ktorých bolo celkom 39 úkonov. Celkom bolo teda vykonaných 6510 úkonov, čo predstavuje takmer 814 správnych úkonov na jedného obvodného banského inšpektora.

V priebehu roka 2010 boli okrem výkonu hlavného dozoru vykonané aj iné správne úkony, z ktorých boli spísané zápisnice. Konania sa týkali najmä povoľovaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom, trhacích prác malého rozsahu a trhacích prác veľkého rozsahu, overovaní odbornej spôsobilosti a preskúšaní, ako aj pojednávaní v spojení so šetrením sťažností, podávania informácií a iných oznámení.

2.2.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky a prvostupňové rozhodnutia na úseku výbušnín

Na úseku povoľovania trhacích prác a skladov výbušnín neboli riadne ani mimoriadne opravné prostriedky.

2.2.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie, správne poplatky

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi, ako vecne príslušný správny orgán podľa § 32b ods. 1 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov vykonával správu úhrad za dobývacie priestory a za vydobyté nerasty. Pri svojej práci v tejto oblasti využíval ustanovenia príslušných právnych noriem pojednávajúce o sadzbách úhrady, spôsobe výpočtu, pla-

tenia, evidencie a vysporiadania preplatkov a nedoplatkov úhrad, najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov a Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 50/2002 Z.z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov a kvapalín v znení neskorších predpisov.

Za dobývacie priestory bolo v roku 2010 poukázané na príslušný účet 37 841,40 €. Do štátneho rozpočtu bolo za rok 2010 odvedených 7 568,64 € a zostatok vo výške 30 272,76 € bol príjmom obcí, v katastrálnych územiach ktorých sa ten ktorý dobývací priestor nachádza.

Za vydobyté nerasty bolo v roku 2010 poukázané na príslušný účet 483 023,16 €. Do Environmentálneho fondu bolo v roku 2010 odvedených spolu 461 193,44 €.

2.2.4 Správne poplatky

Za vykonané správne úkony bolo v roku 2010 vybratých spolu 5 230,- €. Najviac finančných prostriedkov bolo zaplatených podľa sadzobníka úhrad zákona č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov nasledovne:

- 2365,-€ podľa položky 186 písm. a) až písm. c) za vykonanie skúšky na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa banských predpisov, za vydanie osvedčenia, overenia alebo oprávnenia o spôsobilosti na vykonávanie odbornej činnosti osobou podľa banských predpisov alebo potvrdenia o úspešnom zložení skúšky a za predĺženie platnosti osvedčenia alebo oprávnenia vydaného podľa písmena b) vrátane opakovaného preskúšania, čo predstavuje viac ako 45 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov,
- 478,50-€ podľa položky 9 za miestne zisťovanie, ak je nariadené podľa osobitných predpisov alebo sa koná z podnetu účastníka konania, čo predstavuje viac ako 9 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov,
- 428,50-€ podľa položky 175 písm. a) až písm. f) za vydanie rozhodnutia o povolení banskej činnosti, zmena rozhodnutia a vydanie rozhodnutia o predĺžení doby platnosti rozhodnutia podľa písm. a), vydanie banského oprávnenia, vydanie výpisu z banského registra, čo predstavuje viac ako 8 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov,
- 428,-€ podľa položky 189 písm. b) a písm. c) za vydanie odborného vyjadrenia (stanoviska) podľa osobitných predpisov okrem miestneho zisťovania k projektovej dokumentácii stavieb a k stavbe, k zariadeniu, čo predstavuje viac ako 8 % z celkovej sumy zaplatených správnych poplatkov.

3 BANSKO-HOSPODÁRSKY VÝVOJ

3.1 Uhlie

Dobývanie uhlia sa v úradnom obvode navykonáva.

3.2 Ropa a zemný plyn

Ťažba ropy a zemného plynu sa v úradnom obvode nevykonáva.

3.3 Rudy

Na organizáciu Siderit, s.r.o. Nižná Slaná bol dňa 26.11.2008 rozhodnutím Okresného súdu Košice vyhlásený konkurz podľa zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto sa ťažba v roku 2010 nevykonávala.

V spoločnosti Sabar, s.r.o. Markušovce sa dobývanie sideritových rúd nevykonávalo, ťažila sa len barytová surovina.

Likvidačné a zabezpečovacie práce boli vykonávané organizáciou Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves na ložisku Slovinky, Rudňany a Gelnica. Táto organizácia zabezpečovala aj likvidáciu následkov bývalej banskej činnosti a prejavov na povrchu, ktoré ohrozovali verejný záujem v katastri obce Licince a vykonávali pravidelnú údržbu odtokových ciest bankských vôd štólne Augusta Rožňava.

3.4 Nerudné suroviny

3.4.1 Magnezit

Celková ťažba v organizácii Slovenské magnezitové závody, a.s. Jelšava v roku 2010 predstavovala výšku 1077,3 kt, čo je zvýšenie oproti roku 2009 o 326,1 kt, t.j. o 30,2 %.

V organizácii Slovmag, a.s. Lubeník sa celkove vyťažilo 134,8 kt magnezitovej suroviny, čo je zvýšenie oproti roku 2009 o 32,1 kt, t.z o 23,8 %. Okrem ťaženej suroviny z ložiska sa v úpravni, v hydrocyklónovej linke, spracovávala aj surovina z odvalu v množstve 9,65 kt .

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa vyťažilo 9,4 kt magnezitovej suroviny, čo predstavuje oproti roku 2008 zníženie o 3,4,0 kt – t.z. 36,2 %.

Celkovo bolo v úradnom obvode vyťažené 1211,9 kt magnezitovej suroviny, bez suroviny ťaženej z odvalu (9,65 kt), čo spolu predstavuje exploatáciu 1221,5 kt. Oproti roku 2009, keď bolo vyťažené a z odvalu odobraté 860,0 kt, predstavuje zvýšenie exploatácie magnezitu o 361,5kt, t.z. 29,6 %, pri znížení počtu zamestnancov o 27 osôb.

V organizáciách, ktoré ťažia magnezit došlo v roku 2010 k oživeniu odbytu aj pri klesajúcej zmennosti, čo sa prejavilo zvýšením produktivity práce. Bolo vyrobené 650, 1 kt koncentrátu, čo predstavuje vzrast oproti roku 2009 o 72,5 kt.

3.4.2 Soľ

Dobývanie soli sa v úradnom obvode navykonáva.

3.4.3 Stavebný kameň

V roku 2010 bolo vyťažené 1494,8 kt stavebného kameňa čo predstavuje zníženie oproti roku 2009 o 33,7 kt. Počet zamestnancov pri ťažbe stavebného kameňa vzrástol len mierne o troch zamestnancov. Najväčší podiel na dosiahnutej úrovni ťažby majú organizácie VSK MINERAL, s.r.o. Košice, ktorá vyťažila v lome Grétla 255,5 kt suroviny a KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen, ktorá v DP Husiná pri dobývaní čadiča vyťažila 339,0 kt horniny a v lome Olcava 530,0 kt s podielom na celkovej ťažbe 75,2 % .

V 10 prípadoch je ťažba vykonávaná v dobývacích priestoroch (výhradné ložisko nevyhradeného nerastu) a v 10 prípadoch ide o dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu.

V hodnotenom roku sa začalo s prípravnými prácami pri otváraní nového lomu grani- tu – žuly v DP Mokrú Lúka organizáciou VSK MINERAL, s.r.o. Košice

Tendencia ťažby zostala vyrovnaná a je viazaná na výstavbu diaľnice v regióne.

3.4.4 Štrkopiesky a piesky

Celková ťažba štrkopieskov a pieskov v roku 2010 dosiahla objem 675,7 kt, oproti roku 2009 – 1043,8 kt materiálu, ide o pokles o 368,1kt (35,3%) pri zvýšení počtov zamestnancov o 15.

Najväčšou ťažobnou organizáciou z pohľadu množstva vyťaženej suroviny v úradnom obvode je organizácia Štrkopiesky Batizovce, s.r.o., ktorá vyťažila 403,7 kt štrkopieskov, s 60 % podielom. Ťažba bola vykonávaná z ložiska nevyhradeného nerastu štrkopieskov Batizovce II. Na tomto ložisku súčasne vykonáva ťažbu aj organizácia Agrostav Poprad, ktorá v roku 2010 vyťažila 170,0 kt suroviny, takže z ložiska bolo spolu vyťažené 573,7 kt. Ťažba na ložisku v priebehu roka korešpondovala s ťažbou plánovanou v Pláne využívania ložiska.

3.4.5 Tehliarske suroviny

Ťažba tehliarskej suroviny je povolená v rámci úradného obvodu len v DP Behynce organizáciou Ipeľské tehelne, a.s. Lučenec. V roku 2010 vzhľadom na dostatočné zásoby na medziskládke sa ťažba nevykonávala. V ostatných DP nie je dobývanie povolené.

3.4.6 Vápence

3.4.6.1 Vápence a cementárske suroviny

Ťažba vápencov a cementárskych surovín sa v úradnom obvode nevykonáva.

3.4.6.2 Vápence pre špeciálne účely

Ťažba vápencov pre špeciálne účely sa v úradnom obvode nevykonáva.

3.4.6.3 Vápence vysokopercentné

Objem ťažby vysokopercentných vápencov zostal na úrovni roka 2009 bolo zaznamenané zníženie len o 2,8 kt. Vytŕažené množstvo je závislé na vnútroorganizačných opatreniach v organizácii Carmeuse Slovakia, s.r.o. Slavec, ktorá reguluje ťažbu vo svojich prevádzkach v rámci SR podľa svojich potrieb.

Vytŕažený materiál sa spracovával na mobilných drviacich a triediacich zariadeniach, bez využitia stabilných drviacich liniek z dôvodu zvýšenia vyťažnosti frakcii pre výrobu vápna.

3.5 Ostatné suroviny

Ťažba azbestonosného serpentinitu v DP Dobšiná je realizovaná len ako stavebný materiál.

Ťažbu mastenca na ložisku Mútnik, ktorú vykonávala organizácia Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa v roku 2010 nevykonávala.

V DP Spišské Podhradie sa v roku 2010 vytŕažilo celkovo 107,0 kt travertínu čo predstavuje viac ako dvojnásobné zvýšenie ťažby oproti roku 2009. Z tohto množstva však bolo pre ušľachtilú kamenársku výrobu (bloky) vytŕažené len 231,7 m³, t.z. 579,5 ton travertínu a zostatok predstavuje stavebný materiál. V uvedenom množstve nie je zahrnutá ťažba z haldy v objeme 149,6 kt pre výstavbu dialnice, táto ťažba bola vedená v evidencii v predchádzajúcom období.

Ťažba sadrovca a anhydritu v DP Spišská Nová Ves organizáciou Východoslovenské kameňolomy, a.s. Spišská Nová Ves v bani Novoveská Huta predstavovala objem 87,0 kt, čo je pokles oproti roku 2009 o 25,0 kt a na ložisku Šafárka (DP Spišská Nová Ves I) sa v roku 2010 neŕažilo. Pokles ťažby je zapríčinený odbytovými problémami.

Organizácia Intocast, a.s. Hnúšťa vytŕažila z ekologickej záťaži – odval Hnúšťa 7,4 kt nevyhradeného nerastu – brucitu.

4 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

4.1 Vývoj pracovnej úrazovosti

V roku 2010 bolo v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi zaregistrovaných 50 pracovných úrazov. Pri porovnaní pracovnej úrazovosti s rokom 2009, bol v roku 2010 zaznamenaný mierny nárast v početnosti registrovaných pracovných úrazov, pretože v roku 2009 bolo zaregistrovaných 40 pracovných úrazov.

V roku 2010 bol zaregistrovaný 1 smrteľný pracovný úraz a 1 prípad ťažkej ujmy na zdraví a bolo zaznamenaných 5 závažných pracovných úrazov z titulu skutočnej dĺžky pracovnej neschopnosti najmenej 42 dní. Z uvedených 5 prípadov bol ošetrovujúcim

lekárom klasifikovaný ako závažný pracovný úraz z dôvodu predpokladanej dĺžky pracovnej neschopnosti najmenej 42 dní v 1 prípade a v 4 prípadoch bol pracovný úraz preklasifikovaný na závažný pracovný úraz až v čase, keď skutočná dĺžka pracovnej neschopnosti presiahla 42 dní.

Z celkového počtu 50 pracovných úrazov zaregistrovaných v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi pripadá 35 pracovných úrazov (čo je 75,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na SMZ, a.s. Jelšava, 5 pracovných úrazov (čo predstavuje 10,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na organizáciu Slovmag, a.s. Lubeník, 3 pracovné úrazy (čo predstavuje 6,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na organizáciu SABAR, s.r.o. Markušovce a 7 pracovných úrazov (čo predstavuje 14,00 % z celkového počtu pracovných úrazov) na ostatné organizácie.

4.1.1 Závažné pracovné úrazy a havárie

V roku 2010 bolo zaregistrovaných 7 závažných pracovných úrazov. Smrteľný pracovný úraz bol zaregistrovaný v organizácii SMZ, a.s. Jelšava, závažný pracovný úraz s ťažkou ujmom na zdraví v organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce a 5 prípadov z titulu skutočnej dĺžky pracovnej neschopnosti najmenej 42 dní v organizácii SMZ, a.s. Jelšava.

4.1.2 Rozbor príčin a zdrojov pracovných úrazov

Pri analýze zdrojov pracovných úrazov v roku 2010 možno konštatovať, najčastejším zdrojom pri pracovných úrazoch bolo v skupine č. V - materiál, bremená, predmety celkom 21 krát. Na druhom mieste je skupina č. IV - pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádu osôb celkom 13 krát. Na treťom mieste je spoločne skupina č. I – dopravné prostriedky a skupina č. III - stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné po 5 prípadov. V ostatných 7 skupinách je 6 úrazov čo predstavuje 12,00 %.

V roku 2009 bola na prvom mieste skupina č. IV – 17 krát a 42,50 %, na druhom mieste skupina č. V – 10 prípadov a 25,50 % a na treťom mieste skupina č. III – 5 prípadov a 12,50 %.

Pri analýze príčin pracovných úrazov v roku 2010 možno konštatovať, že na prvom mieste je príčina skupiny č. 12 – nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon celkom 25 krát, čo je 50,00 %. Na druhom mieste je príčina skupiny č. 1 – chybný alebo nepriaznivý stav zdroja pracovného úrazu (nie pracoviska) 18 krát, čo je 36,00 %. Na treťom mieste je príčina skupiny č. 8 – používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v nebezpečnom priestore 3 razy, čo je 6,00 %.

V roku 2009 bola na prvom mieste príčina skupiny č. 12 s 25 prípadmi a 62,50 %, na druhom mieste skupina č. 1 - 9 krát, čo bolo 22,50 % a na treťom mieste príčin bola skupina č. 14 s 5 úrazmi a 12,50 %.

Podľa dĺžky praxe bolo najviac pracovných úrazov zaregistrovaných u zamestnancov s praxou od 20 do 30 rokov s počtom 12 úrazov, čo predstavuje 24,00 % z celkového počtu úrazov, na druhom mieste skupina zamestnancov s praxou od 1 do 5 s 10 úrazmi a 20,00 % podielom z celkového počtu pracovných úrazov a na treťom mieste spoločne skupina zamestnancov s praxou od 1 – 5 rokov a s praxou od 5 – 10 rokov, kde bolo zaregistrovaných po 8 úrazov, čo predstavuje po 16,00 % z celkového počtu úrazov.

Podľa veku zamestnancov je najväčšia úrazovosť v skupinách vo veku od 40 – 45 rokov (15 úrazov, 20,00 %), vo veku od 45 – 50 rokov (9 úrazov a 18 %), od 50 – 60 rokov (8 úrazov, 16,00 %), potom nasleduje skupina vo veku 35 – 40 rokov (6 úrazov a 12%) a do 25 rokov (5 úrazov, 10,00 %).

Tabuľka č. 1

Prehľad všetkých pracovných úrazov podľa praxe a veku zamestnancov:

Prax	Do 1r	1-5r	5-10r	10-15r	15-20r	20-30r	nad 30r	spolu
Počet	8	10	8	6	1	12	5	50
%	16,00	20,00	16,00	12,00	2,00	24,00	10,00	100

Vek	Do 25r	25-30r	30-35r	35-40r	40-45r	45-50r	50-60r	spolu
Počet	5	3	4	6	15	9	8	50
%	10,00	6,00	8,00	12,00	30,50	18,00	16,00	100

4.1.3 Plnenie úloh vyplývajúcich z Koncepcie BOZP v SR na roky 2008 - 2012

4.1.3.1 Výsledky vykonaných kontrol z pohľadu naplňovania Koncepcie BOZP organizáciami

Pri analýze zdrojov pracovných úrazov možno konštatovať, že pokračoval trend vývoja z roku 2009. Na prvom mieste zo zdrojov úrazov boli pracovné úrazy v skupine č. V – materiál, bremená, predmety a v skupine č. 6 – náradie, nástroje, spolu celkom 34 krát, čo je 68,0 % z celkového počtu zaregistrovaných pracovných úrazov (v roku 2009 27 prípadov s 67,5 %). Na treťom mieste je skupina č. III – stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné celkom 5 krát, čo je 10,0 %. V ostatných 8 skupinách je 11 úrazov čo predstavuje 22,0 %.

Pri analýze príčin pracovných úrazov došlo možno konštatovať, že na prvom mieste je príčina skupiny č. 12 – nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon celkom 25 krát, čo je 50,0 % (v roku 2009 – 62,5 %). Na druhom mieste je príčina skupiny č. 1 – chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu celkom 18 krát, čo je 36,0 % (v roku 2009 – 22,5 %). Ostatné skupiny príčin boli registrované v 7 prípadoch, čo je 14,0 %.

Možno konštatovať, že podobne ako v predchádzajúcom roku hlavnou príčinou pracovných úrazov v roku 2010 bola neskúsenosť vyplývajúca z nedostatočnej praxe, čo naznačujú aj najčastejšie sa vyskytujúce skupiny príčin č. 12, týkajúce sa nedostatkov osobných predpokladov na riadny pracovný výkon a iné riziká. Uvedené konštatovanie potvrdzuje aj rozbor pracovných úrazov podľa praxe, kde najviac úrazov je u zamestnancov s praxou od 1 do 10 rokov, celkom 18 úrazov, čo predstavuje 36,0 % z celkového počtu úrazov. Podrobne v tab. č.1.

Podľa veku zamestnancov je najväčšia úrazovosť v skupinách vo veku od 40 – 45 rokov (15 úrazov), vo veku od 45 – 50 rokov (9 úrazov) a od 50 – 60 rokov (8 úrazov).

4.1.3.2 Zabezpečovanie vykonávania kontrol

V súčasnej dobe sú predovšetkým vykonávané inšpekčné prehliadky za účelom splnenia hlavných úloh OBÚ, ďalej sú vykonávané vyvolané inšpekcie organizáciami, v väčšej miere sú to už aj plánované inšpekčné prehliadky inšpektormi. Po organizačnej sa inšpekčné prehliadky plánujú tak, aby v danej lokalite vykonalo inšpekčnú činnosť čo najviac inšpektorov, čím sa podstatne zvýšila intenzita inšpekčných prehliadok.

4.1.3.3 Vyhodnotenie pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania

Vyhodnotenie pracovnej úrazovosti je v bode č. 4.1. a 4.1.1. a 4.1.2. Trend úrazovosti v úradnom obvode je oproti roku 2009 rastúci, celkovo o 10 pracovných úrazov, čo predstavuje nárast o 20,0 %. Je to stav, ktorý je potrebné stále vylepšovať a vykonať také opatrenia, aby úrazovosť bola minimálna. Ukazovateľ úrazovosti, t.z. počet úrazov na 100 zamestnancov bol v roku 2010 na úrovni 2,376 a oproti roku 2009, kedy mal hodnotu 2,558 poklesol o 7,6 %. Problematická je najmä v zamestnávaní ľudí bez odborného vzdelania, v organizáciách nie sú k dispozícii zamestnanci s kvalifikáciou potrebnou pre výkon aj základných činností. Horšie však je, že ani pre riadiace funkcie nie je dostatok odborne vzdelaných zamestnancov v organizáciách, navyše ktorým chýba dostatočná prax. Potom pri riešení personálnych otázok organizácie predkladajú také kombinácie vzdelania a praxe svojich zamestnancov, že ani pri najlepšej vôli nie je možné vyhovieť žiadostiam o výnimky. To všetko je poplatné celoštátnemu vývoju stredoškolského vzdelania v spoločnosti. Neskúsenosť mladých zamestnancov, ale aj preceňovanie svojich slabých skúseností sa odzrkadľuje na vzniku pracovných úrazov.

Pri chorobách z povolania nie je možné priamo zasahovať, lebo vyhodnocovanie zdravotného stavu zamestnancov spadá do kompetencie iných orgánov podľa špeciálnych zákonov. Vedieť o rizikových miestach na pracoviskách, vykonávať kontroly plnenia si povinnosti z nariadení vlády (napr. používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov) je už v našej kompetencii a ktorú pri inšpekčnej činnosti využívajú inšpektori.

4.1.3.4 Vyhodnotenie poradenskej činnosti

Organizácie využívajú poskytovanie poradenskej služby zástupcami tunajšieho úradu hlavne formou komunikácii, konzultovaním a priamym riešením konkrétnych prob-

lémov. Poradenstvom sa dajú dosiahnuť lepšie výsledky v BOZP z pohľadu prevencie a znižovania úrazovosti v organizáciách. V roku 2010 bolo vykonávané poradenstvo v oblastiach bezpečnosti technických zariadení (osobno-nákladný výťah v SMZ, a.s. Jelšava), použitia raziacej plošiny pri razení komína v DP Gemerská Poloma, prevencia bezpečnosti práce na technických zariadeniach, mimoriadne udalosti, potreba a získanie oprávnenia na činnosti na VTZ, vetranie baní, potreba banského oprávnenia, vykonávanie činnosti vykonávanej bankským spôsobom a v oblasti aplikovania bezpečnostných predpisov v praxi.

4.1.3.5 Využívanie štrukturálnych fondov v oblasti BOZP

Tunajší úrad štrukturálne fondy nevyužíva, nevyvinul zatiaľ žiadnu aktivitu a nemá žiadne informácie o prípadných možnostiach využívania takýchto fondov.

4.1.3.6 Výučba v oblasti BOZP na školách

V rámci spolupráce so strednou priemyselnou školou, ktorá má odbory na výchovu študentov pre organizácie vykonávajúce BČ a ČVBS nie je možné zabezpečiť výučbu oblasti BOZP, pretože by učitelia v stálom pracovnom pomere by nemali naplnené vyučovacie hodiny. Inšpektori tunajšieho úradu sa v rámci samovzdelávania pripravujú na prednášky v kurzoch a seminároch organizovaných Slovenskou baníckou spoločnosťou pri tunajšom úrade a inými organizáciami.

4.1.4 Choroby z povolania

V roku 2010 bolo v organizáciách podliehajúcich dozoru Obvodnému banskému úradu v Spišskej Novej Vsi zaregistrovaných 18 prípadov chorôb z povolania. Pri porovnaní chorôb z povolania s rokom 2009 bolo zaznamenaných 19 chorôb z povolania a v roku 2008 bolo zaregistrovaných 20 prípadov chorôb z povolania.

V roku 2010 bolo zaregistrovaných 11 prípadov chorôb z povolania spôsobených vibráciami (Slovmag, a.s. Lubeník – 9, SMZ, a.s. Jelšava – 1, URANPRES, spol. s r.o. – 1), 7 prípadov chorôb z povolania z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia (Slovmag, a.s. Lubeník – 5, SMZ, a.s. Jelšava – 2).

V roku 2009 bolo zaregistrovaných 14 prípadov chorôb z povolania spôsobených vibráciami (SMZ, a.s. Jelšava – 5, Slovmag, a.s. Lubeník – 6, EURO KAMENŇ, s.r.o. Spišské Podhradie – 2, GE.NE.S a.s. Hnúšťa – 1), 5 prípadov chorôb z povolania z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia v organizácii Slovmag, a.s. Lubeník.

4.2 Banská technika a bezpečnosť práce

4.2.1 Hlbinné dobývanie

4.2.1.1 Bezpečnosť podzemných diel

Tam, kde si to charakter horského masívu vyžaduje (nesúdržné horniny, tektonika, kaverny) ťažobné organizácie zabezpečujú banské diela vystužovaním TH výstužou s betónovými pažnicami, resp. drevenou guľatinou, profilmi ARCUS a oceľovými profilmi so striekaným betónom kombinovaným s kari siet'ami, resp. pletivom. Banské diela v dobývkach a miesta so stálou obsluhou sú zabezpečované drevenou guľatinou.

V organizáciách SMZ, a.s. Jelšava a Slovmag, a.s. Lubeník je vybudovaný geotechnický varovný systém, ktorým sa naďalej sledujú napät'ové deformačné zmeny pohybu masívu, nadložia a závalového pásma. Banské diela boli razené prevažne bez výstuže a v zoslabených úsekoch boli vystužované oceľovou mrežovinou v kombinácii s lepenými oceľovými svorníkmi a striekaným betónom.

Z dôvodu zníženia prejavov banskej činnosti na povrch v organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa naďalej využíva výstupkové dobývanie so základkou.

Úrad sledoval likvidáciu a zabezpečenie banských diel, ktoré vykonáva organizácia Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves. V rámci povolenej banskej činnosti boli vykonávané práce pri zabezpečovaní banských diel a likvidácii hlavných banských diel v oblasti Rudňany, bola ukončená výmena lezného oddelenia jamy Mier a vykonaná úprava náraziska na Rochus obzore. Ďalej pokračovali práce na terénnych úpravách závalového pásma v okolí štôlne Krížová a zabezpečovacie práce na štôlni Terézia. V oblasti Slovinky boli vykonané práce na definitívnom zabezpečení jamy Dorotea a pokračovali práce na zasýpaní jamy Emil II, ktoré budú ukončené v roku 2011. Začali sa práce na zabezpečení štôlne Krížová v Gelnici a pokračovali zabezpečovacie práce na ústiach štôlní v lokalite Sirk - Železník a Licince.

4.2.1.1.1 Zvislé banské diela

Pri otvárke výhradného ložiska mastenca v Gemerskej Polome bol vyrazený vetrací komín s výškou 321 m, ktorý bol následne vystrojený lezným oddelením. Pri tomto razení a následnom vystrojovaní bola použitá raziaca plošina ALIMAC STH- 5DD. Razenie ostatných zvislých banských diel sa vykonávalo prevažne ručne pomocou vrtno-trhacích prác bez použitia, resp. s použitím raziacich plošín RP-3 a vŕtacích kladív VK 22 s pneumatickými podperami. V organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa vykonávalo aj rozširovanie už existujúcich zvislých banských diel v celkovej dĺžke 105,8 m. Zvislé banské diela boli razené najmä pri otvárke nového ťažobného obzoru 220 m n.m.

Prehľad vyrazených komínov (odrezové komíny, odt'ážbové komíny, zásobníky a pod.) pri vnútroblokovej príprave dobývacích blokov podľa jednotlivých organizácií:

- Slovmag, a.s. Lubeník – 115,8 m,
- SMZ, a.s. Jelšava – 118,4 m,
- VSK, a.s. Novoveská Huta – 173,0 m
- Sabar, s.r.o. Markušovce – 0 m
- Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa – 0 m
- Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou – 0 m,
- VSK MINING, s.r.o. Košice – 0 (okrem vetracieho komína)

4.2.1.1.2 Dlhé banské diela

Spôsob razenia horizontálnych banských diel na rudných a nerudných ložiskách sa nezmenil. Vykonávajú sa spravidla vrtno-trhacími prácami. S použitím vrtných kladív VK-22 na pneumatických podperách P-100 RR 80/100, VS-1 B, VP 800, trhavinami typu Danubit 1, DAP, želatinovými trhavinami ERGODYN resp. SUPERGEL s nakladaním rozpojenej horniny lopatovým nakladačom NL-12V, NL-15V a NLP 15, prepravníkovými nakladačmi MIS – 1P, PN - 1500, 1700, 2 200, UNC 200, do banských vozov, resp. nákladných áut. V, SMZ, a. s. Jelšava vrtné práce sa vykonávajú s použitím vrtných vozov PNV-2A, LKT-80, LKT-2VP, BOOMER H-281, 282, M2C, Simba H 357, Bua 21/9 a nakladanie a doprava sa vykonáva bezkoľajovými mechanizmami typu CAT 950 G, KNA 250, KNB 250, UNC 200, UNC 201, UNK 320 a vozidlami Tatra Jamal, prepravníkovými nakladačmi typu Schopf, PN-2 200 a ďalšími (viď. kap. 4.2.1.5.1.). V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník sa pri odťažbe používali aj škrabákové vrátky ŠV – 20 a ŠV – 30. V organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa vykonávalo aj rozširovanie už existujúcich banských diel s celkovou dĺžkou 94,0 m.

Pri realizácii otvárkovej ložiska mastenca v Gemerskej Polome spoločnosťou VSK MINING, s.r.o. Košice, sa vykonáva vrtanie vývrtov vrtacím vozom ATLAS COPCO typu RAILDRILL 282 s vrtacími kladivami ATLAS COPCO 12 – 38, odťažba sa vykonáva klepetovým koľajovým nakladačom typu HÄGGLOADER 8HR a doprava rúbaniny pomocou zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C a lokomotív GIA DHD 20 a GIA DHD 15.

Prehľad razenia dlhých banských diel podľa jednotlivých organizácií:

Slovmag, a. s. Lubeník – 287,0 m,

SMZ, a.s. Jelšava – 52,2 m,

GE.NE.S, a.s. Hnúšťa – 16,5 m,

VSK, a.s. Novoveská Huta – 266,0 m,

Sabar, s.r.o. Markušovce – 130,0 m,

Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou – 0 m,

VSK MINING, s.r.o. Košice 524,6 m.

4.2.1.2 Dobývanie

Pri dobývaní ložísk v podzemí sa používali dobývacie metódy obdobne ako v predchádzajúcom období. V roku 2010 bolo v prevádzke celkovo 37 dobývok.

V Sabar s.r.o. Markušovce sa vykonávala ťažba barytových rúd dobývacou metódou otvorená komora – modifikácia „kapsovanie“ – 2 dobývky.

V Siderit, s.r.o. Nižná Slaná sa dobývanie nevykonávalo.

Na ložisku SMZ, a.s. Jelšava najpoužívanejšou dobývacou metódou je výstupkové dobývanie so zakladaním vyrúbaných priestorov na 13 dobývkach, na dobývkach, ktoré používali dobývaciu metódu otvorená komora sa vykonávali likvidačné práce.

V organizácii Slovmag, a.s. Lubeník sa používali dobývacie metódy, otvorená komora v pomocou stredne dlhých vrto v na 5 dobývkach a na 3 dobývkach bola použitá dobývacia metóda podetážny zával pri likvidácie ochranných pilierov.

V organizácii VSK, a.s. Novoveská Huta je dlhoročne zaužívané dobývanie na skládku, v roku 2008 tu bolo 10 dobývok.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa v roku 2010 predobývanie magnezitu používala dobývacia metóda medziobzorové dobývanie na zával na 3 dobývkach.

Organizácia VSK MINING, s.r.o. Košice začala na ložisku mastenca v Gemerskej Polome skúšobnú prevádzku dobývacej metódy – „Dobývanie chodbicovaním so zakladaním vydobytých priestorov“.

4.2.1.3 Vetrание

4.2.1.3.1 *Vedienie banských vetrov*

Vedienie banských vetrov v jednotlivých baniach uvádzame podľa závodov. Na baniach, v ktorých sa realizuje útlmový program prostredníctvom Rudných baní, š.p. Banská bystrica, úsek Slovinky na lokalitách Slovinky a Rudňany prispôsobuje sa vetrание banských diel postupu likvidačných, resp. zabezpečovacích prác.

Sabar, s.r.o. Markušovce – baňa Poráč

Vetrание bane je umelé, sacie, vyvolané podtlakom hlavného ventilátora na výdušnej jame Poráč. Vetráciu sieť tvorí jedno samostatné vetracie oddelenie (SVO Poráč). Hlavným vŕažným objektom čerstvých vetrov je štôlna Krížová a Rochus štôlna. Podružným vŕažným objektom je úpadnica z povrchu na III. obzor, starecké dobývky a komíny prepojené s povrchom.

Siderit, s.r.o. Nižná Slaná

Vetrание sa uvádza do prevádzky len počas prehliadok banských diel. Vetrание možno rozdeliť na dve samostatné vetracie oblasti, a to Manó – Gabriela a Kobeliarovo. Obidve sú vetrané samostatne. Oblasť Manó – Gabriela je vetraná hlavným ventilátorom ARD – 2000 cez vŕažné vetracie diela: jama Gabriela, vetrací komín Robins a štôlna VI. obzor cez pracoviská a systémom vetracích dovrchných úpadníc na povrch. Oblasť Kobeliarovo je vetraná výpomocným ventilátorom ARD – 1800 a súčasne je prepojená aj s vetracou oblasťou Manó – Gabriela.

SMZ, a.s. Jelšava

Umelé vetrание pracovísk v podzemí je zabezpečené hlavným ventilátorom, ktorý je umiestnený na povrchu. Vprevádzke bol ventilátor F – 04. Ventilátorom sú ovetrávané horizonty 323, 350 a 390 m n.m. a to pracoviská výstupkového dobývania sektorov A1, A3, A4, B, C a D, otvorené komory a presýpacia stanica. Čerstvé vetry na tieto pracoviská sú privádzané cez hlavné vŕažné banské diela a ŕažné komíny cez

pracoviská na výdušný horizont 390 m n.m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané vetracou šachtou na povrch. Podzemným ventilátorom typu FLÄKC WOODS PFSX-335-140 umiestnenom na horizonte 306 m n.m. sú ovetrávané pracoviská výstupkového dobývania na horizonte 220 m n.m., cez systém výdušných komínov na horizont 306 m n.m. až na výdušný horizont 390 m n.m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané šachtou na povrch.

Slovmag, a.s. Lubeník

Systém vetrania na bani Lubeník je skoncentrovaný do jedného vetracieho oddelenia napojeného na hlavné výdušné dielo jamy Hlinka, kde sú inštalované aj rezervné ventilátory, stabilne napojené na existujúci vetrací systém. Banské vetry boli vedené vŕažnými banskými dielami až na XI. obzor, výdušnými prekopmi na úrovni VII. a IX. obzoru vetracou jamou na povrch. V zimnom období je používaný ohrev vŕažných vetrov na ohlbní Hlavnej jamy.

VSK, a.s. Novoveská Huta

Vetrací systém na tejto bani tvorí jedno vetracie oddelenie s dvoma vŕažnými a jedným výdušným banským dielom. Hlavným výdušným banským dielom je vetrací komín, v ktorom je inštalovaný hlavný ventilátor.

Gemerská nerudná spoločnosť, a. s. Hnúšťa

Vetranie bane je zabezpečené jedným vetracím oddelením, vŕažnými vetracími dielami Nižná štôlna, autotunel Barbora a rampa. Hlavné výdušné dielo je vetracia šachta situovaná v blízkosti autotunela.

Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Košice – baňa Fortuna Gemerská Hôrka

Vetranie bane je separátne pomocou lutňových ventilátorov. Prednostne sa razia banské diela na zabezpečenie priebežného vetrania.

VSK MINING, s.r.o. Košice – vetranie je sacie pomocou sústavy ventilátorou typu KORFMAN, pričom ako hlavné vŕažné dielo slúži otvárková štôlna, ako výdušné vetrací komín. Neprerazené banské diela a dobývacie chodby sú ovetrávané separátnym lutňovým ťahom s priemerom 700 mm.

4.2.1.3.2 Prístroje na meranie koncentrácií plynov

V obvode Obvodného banského úradu Spiš. Nová Ves na podzemných pracoviskách sa meranie koncentrácie škodlivín vykonáva prístrojmi ZMP 04, TEST 300M, Universal - 66 s použitím detekčných trubičiek na O₂, CO, CO₂ a NO_x, toximetrom TX-11 francúzskej firmy Oldham - TX 11 CO a TX-11 NO, multifunkčný indikátor toxických plynov Oldham NX 2100, GAS BADGE PRO (CO₂, NO₂), digitálnym detektorom Mx6 i Brid, Testo 300, Testo-33 fy Testotherm a analytickými pumpami so vzorkovnicami. Analytická pumpa Dräger a sada vzorkovnic a následné vyhodnocovanie v laboratóriu na prístrojoch ORZAT a ULTRAGAS. Na meranie ionizačného

žiarenia sa používajú prístroje ZP - 01 a RP - 23. Rozbory banského ovzdušia boli vykonávané aj dodávateľsky cez HBZS Prievidza.

4.2.1.4 Ochrana proti požiaru a výbuchu

4.2.1.4.1 Protipožiarna ochrana v podzemí

Základ požiarnej prevencie v hlbinných baniach tvorí banský požiarň vodovod. Ten zároveň slúži aj ako zdroj technologickej vody potrebnej pre vrtanie v podzemí. Prenosné hasiace prístroje sú rozmiestnené podľa havarijného plánu. Stroje s naftovými motormi nasadené v podzemí sú vybavené stabilným hasiacim zariadením a prenosnými hasiacimi prístrojmi.

4.2.1.5 Strojné zariadenia

4.2.1.5.1 Raziace a nakladacie zariadenia

V roku 2010 na výstupkovom dobývaní v SMZ, a.s. Jelšava sa na bezkoľajovú dopravu osvedčili veľkokapacitné nákladné vozidlo TATRA 163 Jamal (4 ks), nákladné vozidlá CATERPILLAR 725 (3 ks). Ďalej boli nasadené päť banských nakladačov CATERPILLAR CAT 950 G. Aj ostatné zariadenia boli nasadené ako v predchádzajúcom roku a to: vrtný voz BOOMER H 281, vrtný voz BOOMER H 282, vrtací voz ATLAS COPCO ROCKET BOOMER M2C a vrtný voz SIMBA H 357 od fy Atlas Copco. Ďalej v podzemí v SMZ, a. s. Jelšava boli prevádzkované stroje CAT AD 30 1x, VOLVO AD 25 1x, CAT 725 3x, CAT AD 730 1x. Pre zníženie spotreby elektrickej energie a strát v tlakovzdušnom systéme boli na vzdialené pracoviská nasadené malé kompresory poháňané naftovými spaľovacími motormi na pojazdných podvozkoch.

Razenie horizontálnych banských diel vrtno-trhacími prácami sa vykonávalo aj pri otváraní ložiska mastenca v dobývacom priestore Gemerská Poloma sa používali vrtné súpravy Atlas Copco Raidrill 282 a Diamec 262/1.

Inde sa používali vrtacie kladiva typu VK 15, VK 22 + vrtné pneumatikové podpery PP 100 a 80, T 100, PT 1000 a VP 800, jedno lafetové vrtné vozy SVV-2 s vrtnými kladivami VKS-45 (v jednom prípade), vrtnými kladivami COP v počte 5 ks a BBC 120 F v počte 8 ks, elektro – hydraulickým kladivom COPE 10 – 32 (v jednom prípade), vrtnými súpravami BUA 21/9 v počte 7 ks, vrtnými vozmi LKT 70 a LKT 80 , PNV 2A, Mini Jumbo (v jednom prípade), vrtnými súpravami BUA 21/9 v počte 7 ks a BMK 1 ks, lopatovými nakladačmi NL-12 V, NL-15 V a PPN-1. Pri razení väčších profilov a pri dobývaní sa používali prepravníkové nakladače typu PNE-900 (1ks), PNE-1500 (2ks), PN-1500, PN-1700 PN-2200, a vyššie uvedenými nakladacími zariadeniami, ďalej MIS 1P, stavebné stroje - nakladače typu UNC 200 a 201, KNA 250, KNB 250 a ďalšie. Pre vrtanie dlhých vrtov sa používali vrtné súpravy PVS 1, BAU 21-9, NKR 100, samohybné vrtné vozy SVV 2, LKT-80, PNV 2A, LKT 2V/P.

Na razenie komínov vrtno-trhacími prácami sa používajú raziace plošiny typu RP-3 v počte 2 ks (2 ks nie sú používané v organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná), na ktorých sa pred každým novým razením vykoná revízia a povoľuje riadna jazda osôb podľa úpravy SBÚ č. 5/1983 v znení úpravy SBÚ č. 55/1986.

V dobývacom priestore Gemerská Poloma bola na vyrazenie vetracieho komína „WERNER“ v dĺžke 321 m použitá raziaca plošina Alimac STH - 5DD. Uvedená plošina bola použitá aj na vystrojenie komína lezným oddelením.

Odt'azba rúbaniny sa vykonáva vyššie uvedenými prepravníkovými nakladačmi a prepravníkmi. V organizácii SMZ, a.s. Jelšava tiež nakladačmi typu UNC 201, CAT 950 v celkovom počte 6, ako aj nákladnými automobilmi typu TATRA 163 Jamal (4 ks), prepravníkom Volvo BM A 25 C 6x6 TC a veľkokapacitným prepravníkom CATERPILLAR AE 40 a CATERPILLAR AE 30 a dvomi nákladnými vozidlami CATERPILLAR 725. Odt'azba spod komínov razených RP 3 bola zabezpečovaná prepravníkovými nakladačmi CAT ELPHINSTONE 1700G alebo čelným lopatovým nakladačom CAT 950G. Počva pre prepravníkové nakladače je väčšinou upravovaná rúbaninou. V SMZ, a.s. Jelšava hlavné banské diela majú počvu vybetónovanú. Celková dĺžka dopravných ciest pre BBM je v SMZ Jelšava 25 km. V ostatných organizáciách asi 2 km a doprava je vykonávaná pomocou nákladných vozidiel TATRA. Inde sa odt'azba zabezpečovala aj škrabákovými vrátkami ŠV-20 a ŠV-30.

Pri otvárke ložiska mastenca bola odt'azba zabezpečovaná kolesovým nakladačom ST2G a doprava vyťaženého materiálu pomocou štyroch zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C s lokomotívami GIA DHD20 a GIA DHD15.

Pre všetky stroje s naftovými motormi pracujúce v podzemí organizácie SMZ, a.s. Jelšava, je povolené používať hasiace zariadenie so stabilným rozvodom a prenosný hasiaci prístroj CO₂ typu S 5 Kte. Hasiace zariadenie so stabilným rozvodom je povolené aj montážnej organizácii Lub Tec – SK s.r.o. INDUSTRIAL EQUIPMENT, Hliník 2, 977 01 Brezno. Táto organizácie nemá sídlo v úradnom obvode OBÚ Spišská Nová Ves.

4.2.1.5.2 Dobývacie stroje

V úradnom obvode organizácie neprevádzkujú žiadne dobývacie stroje okrem už popísaných vrtných, raziacich, nakladacích a prepravných zariadení.

4.2.1.6 Dopravné zariadenia

4.2.1.6.1 Koľajová doprava

V organizáciách SABAR, s.r.o. Markušovce, SLOVMAG, a.s. Lubeník, Rudné Bane, š.p. Banská Bystrica, prevádzka Spišská Nová Ves, GENES, a.s. Hnúšťa, VSK, a.s. Novoveská Huta sa používajú dieselové lokomotívy BND 30 a DH 35 v celkovom počte 36 ks (15 lokomotív v organizácii SIDERIT, s.r.o. nie je t. č. používaných). V SABAR, s.r.o. Markušovce je hlavná banská doprava vykonávaná aj trolejovými lokomotívami LD – 21/2 v počte 7 ks. V organizácii Rudné bane, š.p. úsek Slovinky sa používajú pri likvidačných prácach aj akumulátorové lokomotívy v počte 4 ks. V organizácii VSK MINING, s.r.o. Košice baňa Elizabet Gemerská Poloma sa doprava vyťaženého materiálu pomocou štyroch veľkokapacitných zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C s lokomotívami GIA DHD20 a GIA DHD15.

Rozchod tratí je 520, 550, 600 a 900 mm. Stav koľají je rôzny, avšak väčšinou ne-
splňa podmienky už neplatnej STN. Najčastejšou príčinou zlého stavu je nedodržia-
vanie nivelity, zakrivenie trate, uvoľnené koľajnice a spojky, opotrebené výhybky,
zavodnené a zasypávané koľaje. Dĺžka používaných koľajových tratí v hodnotenom
období bola 39,7 km. Z toho elektrifikované trate boli v dĺžke 9 250 m. V SMZ, a.s.
Jelšava je koľajová trať dĺžky 1 980 m s rozchodom 900 mm, na ktorej sa prevádzku-
je 3-mi lokomotívami typu Schöma s dieselovými motormi. V súprave býva zapoje-
ných 5 až 6 vozov s kapacitou jedného 20 t.

V sadrovcovej bani organizácie VSK, a.s. Nov. Huta je vykonávaná doprava v úpad-
nici pomocou nekonečného lana, pričom vozy k ťažnému lanu sú upevňované pomo-
cou klinov. Zariadenie na strane prázdnych vozov bolo vybavené novým elektronic-
ko magneticko mechanickým zabezpečovacím zariadením proti ujdeniu bankských
vozov dole úpadnicou.

4.2.1.6.2 Doprava pásovými dopravníkmi

Pri hlbinej ťažbe v úradnom obvode sa pásové dopravníky v podzemí nepoužívajú.
Na povrchových prevádzkach hlbinných baní medzi výklopníkmi a úpravňami a v
úpravňach sa používajú prevažne pásové dopravníky. Šírka pásových dopravníkov
500 - 1200 mm. Hrabľové dopravníky sa v podzemí v úradnom obvode tunajšieho
úradu nepoužívajú.

4.2.1.6.3 Bezkoľajová doprava

Používanie prepravníkových nakladačov je popísané v časti 4.2.1.5.1. Automobilová
doprava v podzemí sa využíva v SMZ, a.s. Jelšava a v organizácii Gemerská nerudná
spoločnosť, a.s. Celkove sa používa v uvedených organizáciách okrem už uvedených
3 nákladné automobily TATRA so špeciálnym označením pre vstup do podzemia.
Všetky vozidlá a bezkoľajová mechanizácia so spaľovacím motorom sa podrobujú
osobitným kontrolám na obsah škodlivín vo výfukových plynch, ako aj ostatným
prehliadkam podľa predpisov pre naftové a mobilné stroje používané v podzemí.
Dĺžka dopravných ciest pre bezkoľajovú dopravu je cca 26 km.

4.2.1.7 Elektrické zariadenia

Elektrické zariadenia bankských prevádzok v rámci celého úradného obvodu sú napá-
jané prostredníctvom elektrizačnej sústavy SSE a VSE, samostatnými privodnými
vedeniami do rozvodu, ktoré sú majetkom jednotlivých bankských závodov. Dva z
nich a to SABAR, s.r.o. Markušovce a SMZ, a.s. Jelšava sú napájané z dvojitého 110
kV vedenia AIFe 185. Rozvodne sú halového typu H s dvoma poliami vývodov na
vzdušné vedenie cez priechodky a dvoma poliami transformátorov o príkone 25
MVA. U ostatných bankských prevádzok je dodávka el. energie zabezpečovaná sys-
témom 2 x 22 kV s inštalovaným príkonom transformátorov 10; 4; 2,5; 1,6 a 1 MVA.

Stupeň zabezpečenia dodávky el. energie je v prvom stupni dôležitosti. Vo vstup-
ných trafostaniciach sa napätie transformuje zo 110 kV na 6 kV a z 22 kV na 6 kV
pre pohony veľkých spotrebičov (ťažné stroje, čerpadla, ventilátory, kompresory,

mlyny) a pre napojenie podružných trafostaníc v podzemí 6/0,4 kV. Pre ostatné spotrebiče sa transformuje napätie z 22 kV na 0,4 kV.

Do podzemia sú kábelové privody vedené hlavnými jamami a úpadnicami a to jednak o napätí 6 kV a tiež s izolovanou sústavou o napätí 400 V.

Ochrana pred nebezpečným dotykom neživých častí je riešená podľa menovitého napätia a prevádzkových podmienok a v podzemí u všetkých organizácii zemnením v sieti s izolovaným nulovým bodom (siete IT) s využitím prípustných kombinácií pre zvýšené stupne ochrany neživých častí.

Celkový počet pracovníkov s elektrotechnickým vzdelaním sa zo správ nedal identifikovať, odhadom podľa predchádzajúcich správ ich môže byť po prepustení asi 120. Ich kvalifikačné požiadavky sú zabezpečené podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 51/1978 Zb. pravidelným preškolením.

Kompenzovanie jalového výkonu je riešené s využitím rôznych typov a to centrálnie v hlavných a podružných vn rozvodniach a nn rozvodniach. Skupinová aj v podružných nn rozvodniach a individuálne vykompenzovanie u spotrebičov veľkých výkonov.

Boli vykonané funkčné skúšky elektrického zariadenia novo inštalovaného v sklade PHM a olejov v Štrkovisku Orlov organizácie VSH, a.s. Turňa nad Bodvou.

V organizácii VSK MINING, s.r.o. Košice v štôlni Alizabet boli premiestnené podzemné trafo stanice.

Hlavnými spotrebičmi sú:

- ťažné stroje s inštalovanými výkonmi 3600, 3192, 350, 125, 115 a 110 kW,
- hlavné ventilátory s inštalovanými výkonmi 1250, 630, 500, 400, 300 kW a nižšie,
- hlavné čerpace stanice s inštalovanými výkonmi 1250, 630, 500, 400 kW,
- kompresory s inštalovanými výkonmi 1000, 800, 630, 500 a 400 kW.

Vyššie uvedené el. spotrebiče sú prevádzkované v sústavách s napätím 6 kV. Menšie prevádzkové komplexy pracujú s napätím 3x400 V pri nižšom výkone el. spotrebičov. Čoraz častejšie sú kompresory na povrchu nahradzované kompresormi v podzemí, ktoré sú umiestnené bližšie k spotrebe, čím sa eliminujú tlakové straty a straty cez možné netesnosti na dlhých tlakovzdušných potrubných systémoch.

Pohyblivé el. zariadenia boli prevádzkované v počte 5 ks a to 1 ks vrtný voz BOOMER H 282, 1 ks vrtný voz BOOMER H 281, 1 ks vrtný voz BOOMER M 2C a 1 ks vrtný voz SIMBA H 357 v SMZ, a.s. Jelšava a 1 ks vrtná súprava Atlas Copco Raidrill 282 v organizácii organizácia VSK MINING, s.r.o. Košice v DP Mastenec Gemerská Poloma. Osobitnou požiadavkou na prevádzku týchto pohyblivých el. zariadení okrem iného je požiadavka na typ privodného kábla, ktorý sa javí byť nespohľivým najmä v tom, že má nízku životnosť pri vysokej cene. V SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná tieto stroje nie sú v prevádzke.

Celková dĺžka elektrifikovaných koľajových tratí je cca 6,250 km (SABAR, s.r.o. Markušovce). Napájacie napätie je jednosmerné 250 V. Trolejové lokomotívy sú už značne opotrebované a zastaralé. Celkove možno konštatovať, že v oblasti el. zariadení prevláda ich značná zastaranosť.

Na vyhradených technických zariadeniach v úradnom obvode nedošlo k havárii ani k závažnému pracovnému úrazu na vyhradenom technickom zariadení. Na elektrickom zariadení boli registrované dva úrazy elektrickým prúdom.

Údržba elektrických zariadení je pomerne komplikovaná z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie materiálov pre údržbu a opravy.

4.2.1.8 Zvislá doprava

V uplynulom období bolo v úradnom obvode v prevádzke 6 ťažných zariadení z toho 3 v slepých jamách. Zastúpené sú štyrmi dvojbubnovými ťažnými zariadeniami, jedným jednobubnovými a v jednom prípade (na jame Poráč) je ťažné zariadenie s trecím kotúčom. Doprava je uskutočňovaná v klietkach. Vedenie dopravných nádob je drevenými sprievodnicami.

Pri inšpekcii bolo zistené, že na ťažnom zariadení jamy č. 3 – hlavnej jamy dochádza pri brzdení čelúst'ových bŕzd k ich stŕpaniu, ktoré sa prenášalo do celého stroja a aj na ovládacie páky a tým aj do rúk obsluhy – strojníka. Záväzným príkazom bola nariadená organizácii v dvojhodinových intervaloch výmena strojníka do odstránenia nedostatku.

Riadna jazda ľudí bola vedúcim organizácie povolená na dvoch zariadeniach raziacej plošiny RP 3 pre razenie zvislých bankských diel slúžiacich na vetranie alebo ako sýpy. Na vyrazenie a vystrojenie vetracieho a únikového komína „WERNER“ v Gemerskej Polome použitá raziaca plošina Alimak STH - 5DD mala povolenú riadnu jazdu ľudí vedúcim organizácie.

4.2.1.9 Doprava osôb

Doprava osôb je zabezpečená na závodoch v úradnom obvode viacerými spôsobmi:

- horizontálna koľajová doprava na úzkorozchodných tratiach, kde sú osoby prepravované vo vozoch typu DM 8 a DM 12, resp. vo vozoch pre 900 mm rozchod schválených SBÚ Bratislava (SMZ Jelšava). Celková dĺžka tratí pre dopravu osôb je 5,756 km,
- zvislá doprava osôb je zabezpečená ako riadna jazda ľudí na všetkých zariadeniach pre zvislú dopravu, ktoré sú popísané v časti **4.2.1.8**. Pre každé takéto zariadenie je vydané povolenie na riadnu jazdu ľudí podľa § 4 ods. 3 úpravy SBÚ č. 5/1983,
- v organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa zabezpečuje horizontálna doprava aj pomocou vozidiel PV3 S upravenej na prepravu ľudí, prípadne pomocou nákladných vozidiel. Technici majú k dispozícii dve osobné terénne vozidla, ktoré im značne skrátili čas potrebný na prefáranie pracovísk,
- závesná úklonná dráha s ťažným vrátkom pre dopravu ľudí je inštalovaná na úpadnici v organizácii VSK, a.s. Nov. Huta v dĺžke 250 m, kde sa pre dopravu osôb používa závesná kabínka ZD 14 a pohyb kabíny je zabezpečovaný ťažným vrátkom cez ťažné lano,
- preprava osôb na pásových dopravníkoch sa v úradnom obvode neuskutočňuje,
- obdobne sa neuskutočňuje ani doprava na sedačkových dopravných zariadeniach.

Pri doprave osôb v sledovanom období nedošlo k závažným pracovným úrazom ani k haváriám.

V hodnotenom období boli v činnosti tieto zariadenia pre dopravu osôb:

- 3 súpravy na koľajových tratiach, kde sa zabezpečuje preprava materiálu aj osôb v celkovej dĺžke dopravných tratí 6,1 km,
- bezkoľajová doprava s kapacitou prepravy 144 ľudí v dĺžke 6 520 m,
- 1 závesná kabínka na závesnej dráhe v celkovej dĺžke 250 m na úpadnici s kapacitou 10 ľudí,

4.2.1.10 Odvodňovanie baní

Odvodňovanie baní sa vykonáva pomocou hlavných čerpacích staníc umiestnených spravidla na najnižšom obvode. Podľa hydrogeologických pomerov uvádzaných v záverečných správach z hydrogeologického prieskumu priedáv vŕôd v ložiskách nie je predpokladaný. Prípadné zvýšené prítoky sú riešené dostatočnou kapacitou čerpacích zariadení. Banské vody používajú ako priemyselné vody najmä ako požiarne a výplachová voda.

Na vypúšťanie banských vŕôd do verejných tokov majú organizácie povolenia príslušného vodohospodárskeho orgánu.

V organizácii SMZ, a. s. sú banské vody sústreďované na do vodných chodiieb na hor. 323 m n. m. bane Miková a tie sa využívajú ako priemyselná voda najmä na výplach pri vŕtaní. Ostatné banské vody sú odvádzané na hor. 200 m n. m. do automatickej čerpacej stanice, odkiaľ sa pomocou čerpadiel prečerpávajú do rezervoára a využívajú ako priemyselná voda pre úpravu ŕažkými suspenziami, resp. vypúšťajú do povrchových vodných tokov.

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce sa banské vody využívali na technologické účely (požiarne vodovody v podzemí, skrúpanie, vrtné práce a v úpravárenskom procese). Baňa je zatopená pod hĺbkovo ohraničený ODP Poráč aj pod úroveň Rochus obzoru.

V organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná sú banské vody využívané aj ako pitné. Ostatné banské vody sú odvádzané na XII. obzor do automatickej čerpacej stanice. To platí aj pre prečerpávanie vŕôd z XIII. obzoru. Vody v tejto organizácii sa v súčasnosti sa nepoužívajú.

V organizácii GEMERSKÁ NERUDNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. Hnúšŕa banské vody s jednoduchými hydrogeologickými pomermi sa používajú na technologické účely. Banské vody sú čerpané z čerpacej stanice umiestnenej pod II. obzorom na povrch.

V organizácii RUDNÉ BANE, š. p. Banská Bystrica, prevádzka Spišská Nová Ves je odvodnenie baní nasledovné:

- ložisko CUS Smolník – je zatopené a voda vyteká ŕachtou PECH a vybudovaným potrubím do potoka Smolník,

- ložisko CU Slovinky – je zatopené a voda vyteká šachtou EMIL II a dedičnou štôľňou Alžbeta (21. obzor) do Slovinského potoka,
- ložisko sideritových rúd Rožňava je zatopené a voda vyteká štôľňou Augusta do zrekonštruovaného kanála a týmto až do recipientu Slaná,
- odvodnenie tunela NPZ – Zimné je zabezpečené vodnou stokou v počve diela a vyúsťuje do existujúceho systému cirkulácie vôd organizácie SABAR, s.r.o. Markušovce,
- pre odvodnenie vôd ložiska sideritových rúd Rudňany bol vybudovaný odvodňovací systém povolený rozhodnutím tunajšieho úradu na zachytenie a odvedenie bankských vôd jamy Mier na obzore Rochus v dobývacom priestore Rudňany.

V organizácia VSK, a.s. Novoveská Huta – je baňa odvodňovaná tak, že na II. obzore bane Sadrovka je vybudovaná hlavná čerpacia stanica, z ktorej je bankská voda čerpaná cez výtlačné potrubie na povrch. Hlavná čerpacia stanica je vybavená tromi stabilnými čerpadlami.

Organizácia VSK MINING, s.r.o. Košice - ložisku mastenca v Gemerskej Polome je odvodňované horizontálnym hlavným bankským dielom gravitačným spôsobom a bankská voda je vypúšťaná do potoka.

4.2.1.10.1 Ochrana proti prievalom vôd

Na ochranu proti prievalom povrchových vôd do bane v organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce slúži panelový rigol v úseku 5 RP II – Krížová a panelový rigol v úseku 5 RP I – Dolinka – Krížová.

Baňa Sadrovka v Novoveskej Hute má ložisko sledované vodonosnými horninami a je tektonicky porušené. Preto pri nadložnej a podložnej časti ložiska sa ponechávajú ochranné piliere o mocnosti 3 m. Pri razení bankských diel sa preventívne predvrtaním sleduje situácia proti prievalu. V letnom období, v čase dlhodobých zrážok a po intenzívnych trojdňových zrážkach dochádza k zatopeniu sadrovcovej bane. V roku 2010 bola zaznamenaná mimoriadna udalosť v dňoch 02. až 04. júna, keď z lomu Spiš-Gretla pritekalo do závalového pásma veľké množstvo povrchovej zrážkovej vody. Organizácia prijala opatrenia na zamedzenie opakovanému sa zatopeniu bane. Tunajší úrad správnym konaním zaradil túto baňu medzi bane s nebezpečenstvom prievalov vôd.

Nepriaznivé odvodňovacie pomery v okolí bane Mútnik organizácie GE.NE.S., a.s. Hnúšťa spôsobili v roku 2010 v letnom období mimoriadnu situáciu, keď došlo k prívalu vody do čerpaciej stanici autotunela na I. obzore. Mimoriadna situácia bola zvládnutá.

Na ostatných dozorovaných baniach nie je predpoklad prievalu vôd, alebo zvodnených hornín.

4.2.1.11 Úprava a zušľachtovanie nerastov

Rudy

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce na prevádzke úpravňa sa kampaňovite upravuje barytová surovina (nerudy):

Vyťažená ruda o zrnitosti 0 až 400 mm je dopravovaná z bane po zbernom obvode Rochus do hrubej drviarne. Po rozdrvení má zrnitosť 50 mm sa ruda skladuje na homogenizačnej skládke odkiaľ je sádzaná do vstupných zásobníkov úpravne. Výsledkom úpravy barytovej rudy je výroba barytového a tetraedritového koncentrátu. Vsádzka zo vstupných zásobníkov je dávkovaná do guľového mlyna, kde sa zomelie na flotačnú jemnosť. Rozomletá ruda z guľového mlyna je čerpaná na flotáciu barytu. Odpad po flotácii tetraedritového koncentrátu je čerpaný na flotáciu barytu, získaný barytový koncentrát po zahustení a odvodnení je skladovaný v sklade barytového koncentrátu.

Minimálne množstvo je expedované pre odberateľov vo forme flotačného koncentrátu a väčšia časť ide ako vsádzka pre výrobu domieľaných barytov na barytáreň. Ich výroba spočíva v sušení vsádzky, suchom mletí v mlyne Raymond a plnení domle-tých koncentrátov do papierových vriec BIG BAGOV, alebo do vagónov Raj. Úpra-va sa vykonáva nárazovite (kampaňovo).

Odpad po flotácii barytu bol zvedený rovno do odpadu úpravne. Sideritový koncentrát v roku 2009 nebol vyrábaný.

Odpad úpravne je ukladaný na odkalisku závodu.

V spoločnosti Siderit, s.r.o. Nižná Slaná je od septembra 2008 je úpravňa odstavená a na organizáciu je vyhlásený konkurz.

Magnezit

V organizáciách SMZ, a.s. Jelšava a Slovmag, a.s. Lubeník sa ťažená surovina naďa-lej upravuje v ťažkých suspenziách a následne vypaľuje v rotačných peciach, alebo šachtových peciach na žiaruvzdorné slinky.

V organizácii GENES, a.s. Hnúšťa sa vyrábal mastencový koncentrát (v pokračovaní technológie Talcum Magnezit, a.s. Hnúšťa) a z neho rôzne finálne výrobky. Organi-zácia čiastočne upravuje aj magnezit a aj mastenec vyťaženy v ložisku Gemerská Poloma.

Ostatné nerasty

Na ložisku sadrovca Novoveská Huta v organizácii Východoslovenské kameňolomy a.s. Sp. Nová Ves sa vyťažená surovina upravuje drvením a triedením na frakcie 0-45 a 45-63 mm, ktoré sa expedujú odberateľom na finálne spracovanie. Je to bezod-padová technológia.

V ložisku Gemerská Hôrka v roku 2010 nebol sadrovec ťažený.

Na ložisku mastenca v Gemerskej Polome organizácie VSK MINING, s.r.o. Košice vyťažená surovina uložená na medziskládke je spracovávaná drvením a triedením

pomocou mobilnej linky a následne expedovaná na ďalšie spracovanie k odberateľom.

4.2.2 Povrchové dobývanie

4.2.2.1 Dobývanie

Povrchové dobývanie po stránke technologickej nezaznamenalo v sledovanom období žiadne zmeny. Dobývanie stavebných surovín a vápencov sa vykonáva klasickým etážovým spôsobom pomocou clonových a pätných odstrelov a trhacími prácami malého rozsahu pri druhotnom rozpojovaní. Dobývanie štrkov, pieskov a tehliarskych surovín sa vykonáva pomocou diesel-hydraulických rýpadiel a nakladačov, buldozérov a korečkových rýpadiel.

4.2.2.2 Strojné zariadenia

Pracovnej plošiny lomov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom sa upravovali pomocou buldozérov typu DZ 117, T 130, T 135, T 170 2x, CATERPILLAR a Stalinec.

Ťažba a nakladanie vyťaženej suroviny od lomovej steny do výsypiek, resp na prepravu bola zabezpečovaná rýpadlami a nakladačmi typu DH 411, DH 103, DH 421, DH 641, DH 441, DH 112, DH 113, DH 101, DH 103, elektrifikovaným nakladačom typu E 302, nakladačmi so spaľovacími motormi KNA 250, KNB 250, UNC 200, UNC 201, UNK 320, UNC 151, UN 053, KOMATSU WA 320, KOMATSU WA 380, KOMATSU WA 470, UDS, nakladačom HON 053, CAT 950 G, CAT 962 G, CAT 320 B, CAT 322 C, CAT 325, CAT 330, CAT 345, CAT 428 B, KOMATSU PC 240 NLC - 7, LIEBHERR 551, MPT 71A, UNEX SEGEBOGEN SM 15, NOW HOLLAND W 150, SCHAEFF ITC 312, SCHAEFF HR 18, DAEWOO 14, JCB 3CX a 2CX, FIAT HITACHI a L 39. Je potrebné konštatovať, že organizácie postupne obmieňajú starú techniku za modernejšiu a bezpečnejšiu.

Doprava nákladnými autami typu: T-148, T-815, PV3S, Š 706, dumprami Belaz, Kamaz, MANN E 2000, KOMATSU, JCB 525, HM 300, VOLVO A 25 C a CAT 771 D. Organizácie nasadzujú nové vozidlá rôznych typov, ktoré sú modernejšie a bezpečnejšie.

Pri ťažbe hliny z medziskládky sa nepoužívajú korčekové rýpadlá typu RK 25.

Pri ťažbe kameňa sa používa jedno zdvíhacie zariadenia typu RDK 280 na pásovom podvozku a druhé pri úprave kameňa.

Na vrtanie sa používajú klasické vrtacie súpravy LVE 70, LVE 80 a SLVE 81. V lomoch Tisovec a Kurtová skala tiež vrtné súpravy HAUSHERR HBM 120.

Vývrty pre druhotné rozpojovanie sa vykonávajú pomocou vrtacích kladív VK 15, 22 a VK 29.

Drvenie vyťaženej suroviny sa vykonáva pomocou drvičov typu V 6, 7, 8, 9, 10 - 2N, NORDBERG LT – 105 s odhlinením, kužeľových DKT 1064, DKT 900/55, METSO GP200 s/n, odrazových typu DUOPACTOR, Hydrocom, Comec Sand,

SBM 12 – 10-4 EX a typu JM 907 H 3000, SWEDALA ARBRA – HJ 12 a drvičov DCD 800/600, DDX 1200/1000 a KHR 800/800.

Na výrobu stlačeného vzduchu sa používajú piestové kompresory stabilné 3 DSK-350-1, ATMOS 3 x 210/170 x 120, Ingersol IR 7/51, 4DVK 280 a 4 DSK 210. V menších lomoch sa používajú pojazdné kompresory typov DK 331, DK 661, EK 500, PKD 6 a PKD 12. Celkove v lomoch sa používa 16 kompresorov.

V lomoch sa používa celkom 151 pásových dopravníkov o celkovej dĺžke cca 4,2 km a šírke pásov od 400 do 1000 mm. Vo všetkých lomoch sa doprava z etáže do drviča zabezpečuje autami, okrem lomu Tisovec a lomu Kurtová skala, kde sa kombinuje doprava autami s dopravou samospádom v zásobníkovej šachte a podzemnou pásovou dopravou. Takáto doprava nie je využívaná v lome Gombasek.

4.2.2.2.1 Lanové dráhy

V úradnom obvode tunajšieho úradu sa lanové dráhy nepoužívajú.

4.2.2.2.2 Plávajúce ťažobné zariadenia

V úradnom obvode tunajšieho úradu sa plávajúce ťažobné zariadenia v roku 2010 nepoužívali.

4.2.2.3 Elektrické zariadenia

Povrchové banské prevádzky sú zásobované elektrickou energiou z elektrizačnej sústavy SE, a.s. cez vstupné trafostanice zo samostatných 22 kV vedení pri použití napäťovej sústavy 22/0,4 kV a v jednom prípade použitia napäťovej sústavy 22/6 kV. Trafostanice a príslušné rozvodné zariadenia sú majetkom organizácii. Veľmi malá časť organizácii (cca 2 %) pri svojej činnosti využíva časť príkonu transformátorov od dodávateľa elektrickej energie, t.j. VSE a SSE. Použité sú všetky jestvujúce typy trafostaníc a rozvodní pri použití transformátorov s príkonmi 1 250, 1 000, 630, 400, 315, 250, 160, 100 a 30 kVA.

Stupeň zabezpečovania elektrickej energie je v III. stupni dôležitosti. Inštalovaný výkon elektrických spotrebičov je cca 16,8 MW. Základné ochranné systémy pred nebezpečným dotykom sú nulovaním, zemnením v sústavách s izolovaným nulovým bodom, chráničmi a ďalšie.

Kompenzovanie jalového výkonu je riešené centrálné v rozvodniach a dokompenzovanie niektorých spotrebičov individuálne. Hlavnými spotrebičmi sú:

- drviace zariadenia s inštalovanými výkonmi 400, 170, 160, 110 až 55 kW,
- kompresory s inštalovanými výkonmi 170, 160, 111 a 75 kW,
- pohyblivé el. rýpadlá typu E 302 s inštalovaným výkonom 260 kW,
- čerpace stanice s inštalovanými výkonmi 300, 170, 110, 73 a 30 kW.

Ostatné el. spotrebiče slúžiace pre napájanie zariadení pre spracovanie surovín majú nižšie inštalované výkony. Pohyblivým el. zariadením je rýpadlo typu E 302. Ďalšími pohyblivými el. zariadeniami sú dva žeriavy na pásovom podvozku RDK 280.1 na prepravu kamenných blokov jeden v lome a druhý pri spracovaní kameňa v dielňach. V sledovanom období nedošlo v danej oblasti k závažnému pracovnému úrazu na VTZ. Na vyhradených technických zariadeniach v úradnom obvode došlo

k havárii na vyhradenom technickom zariadení elektrickom. Pri udalosti na elektrickom zariadení neboli registrované úrazy elektrickým prúdom. Prijatím opatrení v roku 2009 a 2010 nedošlo k opakovanému k strhnutiu vodičov vzdušnej linky 22 kV zdvihnutou korbou idúceho nákladného motorového vozidla na štrkovisku v Batizovciach.

O prevádzku el. zariadení sa staralo 82 elektrotechnikov. Všetci elektrotechnici spĺňajú podmienky vyhl. SÚBP a SBÚ č. 51/1978 Zb.

4.2.2.4 Úprava

Stavebný kameň

Vyťažný stavebný kameň sa v lomoch upravuje drvením a triedením suchou cestou na požadované frakcie. Na lokalite Štrkopiesky Batizovce, s.r.o. Batizovce a Agrostav, stavebno-obchodné družstvo Poprad upravujú vyťažné štrky mokrou cestou na požadované frakcie.

V organizácii KSR – Kameňolomy SR, s. r. o. Zvolen sa prevádzkuje bez problémov nová úpravárenská linka drveného kameniva pozostávajúca z primárneho drviča NORDBERG LT – 105 s odhliňovacím zariadením, triediča MASTER FLO XS 63 III, vibračného triediča a podávača TORNÁDO, odrazového drviča SBM 12 – 10-4 EX, triedičov MASTER FLO CS 128 a 108, vibračného triediča a podávača TORNÁDO a kuželového drviča METSO GP 200 s/n a samozrejme z pásových dopravníkov v počte 18 ks.

Vápence

V roku 2010 bola odťažba vápenca v lome Gombasek a jej následná úprava zabezpečená priamo z rozvalu suchou cestou pomocou mobilnej linky a jednotlivé frakcie boli priamo expedované z lomu automobilovou dopravou. Na odťažbu nebol využívaný gravitačný spôsob vybudovaným sýpnym komínom aj z dôvodu zvýšenia vlhkosti dopravovaného materiálu, zmeny frakcie omieľaním v komíne a znečistením.

V lomoch Margecany, Olcnav a Tisovec sa vyťažná surovina upravuje drvením a triedením suchou cestou na požadované frakcie. V organizácii CALMIT Vápenka, s.r.o. závod Margecany sa navyše vyrába mletý vápenec pre poľnohospodárske účely. Cevamit - nevýbušnú zmes na rozpojovanie tuhých sústav vyrábajú v organizácii CALMIT Vápenka, s.r.o. Margecany.

Ostatné nerasty

Vyťažné bloky travertínu v organizácii EURO KAMENĽ, s.r.o. Spišské Podhradie sa spracovávajú rezaním a leštením na dekoračné výrobky, prípadne ručným opracovaním pre drobných odberateľov. V organizácii Mikloš Smižany sa pieskovec v malom množstve opracováva ručne.

V organizácii M-LOM, s. r. o. Poprad v lome Kvetnica sa ťažil a spracovával drvením melafýr na špeciálne účely úpravy povrchu ciest. V roku 2010 ukončila organizácia banskú činnosť v uvedenom lome.

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce sa vykonávala ťažba pieskov z odkaliska bez ďalšej úpravy.

4.2.2.5 Vrty (geologický prieskum, inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum)

Geologicko-prieskumné vrty, hydrogeologický a inžiniersko-geologický prieskum ako aj špeciálne vrtné práce v roku 2010 v úradnom obvode vykonávali tieto organizácie:

- POLYGEO, s.r.o. Lučenec odvrátili 8 inžiniersko-geologických vrtov o celkovej dĺžke 59 m a 2 hydrogeologické vrty o celkovej dĺžke 13 m,
- ENVIGEO, a.s. Banská Bystrica odvrátili 3 prieskumné vrty o celovej dĺžke 90 m zameraných na katódovú ochranu,
- Uranpres, s.r.o. Spišská Nová Ves – v rámci vyhľadávacieho ložiskového prieskumu (Kaľava, Dubie) odvrátili 20 vrtov, každý do hĺbky 50 m celkovo 1000 m a 4 odvodňovacie vrty v Tatranskej Lomnici do hĺbky 70 m, celkovo 280 m,
- Ludovika Energy, s.r.o. Banská Bystrica - v rámci ložiskového geologického prieskumu odvrátili v prieskumnom území Kluknava 260,3 m vrtov,
- VSK MINING, s.r.o. Košice odvrátili v rámci prípravy dobývania v DP Gemerská Poloma 9 podzemných vrtov o celkovej dĺžke 791,3 m.

4.2.3 Výbušniny

V roku 2010 vydal tunajší úrad 6 trvalých povolení na odber výbušnín a 2 jednorazové povolenia na odber výbušných predmetov triedy IV. na ohňostrojné práce.

Na trhacie práce malého rozsahu bolo vydaných 8 dlhodobých povolení trhacích prác (pri povoľovaní BČ, ČVBS alebo samostatne).

Na trhacie práce veľkého rozsahu boli vydané 2 povolenia pri BČ. Jedno povolenie trhacích prác veľkého rozsahu pri BČ bolo vydané ako osobitné a týkalo sa likvidácie medzikomorových pilierov v podzemí. Dve povolenia trhacích prác veľkého rozsahu boli vydané na búranie továrenských komínov. Na základe vyššie uvedených povolení trhacích prác veľkého rozsahu bolo vykonaných celkovo 81 odstrelov.

K 31.12.2010 evidujeme v úradnej evidencii 32 skladov výbušnín, z toho 17 skladov pod povrchom s kapacitou uskladňovaných výbušnín: 163 900 kg trhavín, 453 000 ks rozbušiek a 557 000 m bleskovice a 15 skladov výbušnín na povrchu s kapacitou uskladňovaných výbušnín: 137 708 kg trhavín, 221 550 ks rozbušiek a 112 000 m bleskovice.

V roku 2010 boli vydané 2 zmeny užívacích povolení skladov výbušnín na povrchu a 1 povolenie na odstránenie stavby skladu výbušnín na povrchu.

Všetky sklady výbušnín na povrchu sú zabezpečené proti odcudzeniu výbušnín elektronickou zabezpečovacou signalizáciou.

Inšpektori úradu v roku 2010 vykonali celkovo 71 inšpekčných kontrol zameraných na výrobu výbušnín, vykonávanie trhacích prác a uskladňovanie výbušnín. Za zistené porušenia bezpečnostných predpisov v oblasti uskladňovania výbušnín, vykonávania trhacích a ohňostrojných prác boli uložené celkovo 9 blokových pokút v celkovej výške 230,- €.

V roku 2010 bolo pri trhacích prácach celkovo použitých 832 918,40 kg trhavín, 222 196 ks roznecovadiel a 21 642 m bleskovice a pri ohňostrojných prácach 15 ks pyrotechnických výrobkov triedy IV.

V úradnom obvode tunajšieho úradu pôsobili 2 organizácie poverené HBÚ na výučbu strelmajstrov – Mária Krajňáková – INŠTITÚT VZDELÁVANIA a PYRODYN spiš s.r.o.) a 2 organizácie poverené HBÚ na výučbu technických vedúcich odstrelův a odpaľovačov ohňostrojův (ZO Slovenská banícka spoločnosť pri OBÚ v Spišskej Novej Vsi a PYRODYN spiš s.r.o. V uplynulom roku bolo vo vyššie uvedených organizáciách celkovo vyškolených 14 strelmajstrov, 6 technických vedúcich odstrelův a 4 odpaľovači ohňostrojův.

V roku 2010 sa uskutočnilo preskúšanie strelmajstrov podľa „Skúšobného poriadku č. 667-1000/2010 z 1. júla 2010 pre skúšky uchádzačov o oprávnenie strelmajstra a technického vedúceho odstrelův a pre skúšky držiteľův oprávnení strelmajstra, technického vedúceho odstrelův, odpaľovača ohňostrojův a pyrotechnika“. Celkovo bolo na tunajšom úrade preskúšaných 167 strelmajstrov.

V uplynulom roku sme v úradnom obvode tunajšieho úradu nezaznamenali pracovný úraz v súvislosti s používaním výbušnín a výbušných predmetův a nebolo tiež nahlásené odcudzenie výbušnín.

4.2.4 Sprístupnené podzemné priestory

V obvode pôsobnosti úradu je sprístupnených 6 jaskýň a to Belianska, Dobšinská ľadová, Ochtinská, Gombasecká jaskyňa a jaskyňa Domica. Pri obci Krásnohorské Podhradie je pre verejnosť sprístupnená Krásnohorská jaskyňa v limitovanom režime. Túto jaskyňu prevádzkuje fyzická osoba. Ostatné jaskyne sú prevádzkované a udržiavané Štátnou ochranou prírody SR Správou slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš. Všetky jaskyne Národného parku Slovenský kras a Dobšinská ľadová jaskyňa sú začlenené do svetového dedičstva. Sprístupnené jaskyne poskytujú možnosť liečenia respiračných chorôb. Belianska jaskyňa je využívaná na liečbu dýchacích ciest počas celoročného obdobia.

4.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry

Osobitné zásahy do zemskej kôry sa v úradnom obvode nevykonávali.

4.2.6 Ostané činnosti vykonávané bankským spôsobom

V roku 2010, okrem prác na udržiavaní jaskýň v bezpečnom stave, inžiniersko – geologického prieskumu, ložiskového prieskumu, hydrogeologického prieskumu a výtania hydrogeologických vrtoův ktoré sú popísané v osobitných kapitolách, sa iná činnosť vykonávaná bankským spôsobom neprevádzkovala.

4.2.7 Vyhradené technické zariadenia

Inštalované vyhradené technické zariadenia

TLAKOVÉ

Tlakové nádoby sú v organizáciách dozorovaných OBÚ Spišská Nová Ves v celkovom počte 207 ks. Najvyšší prevádzkový tlak v tlakových nádobách nepresahuje 2,5 MPa. Nainštalované sú stredotlakové kotly v celkovom počte 8 ks. Konštrukčný tlak stredotlakových kotlov nepresahuje 1,6 MPa. V organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná nie sú od septembra 2008 prevádzkované tlakové zariadenia (ani kotle na plynové palivo), tak isto sa neprevádzkujú ani plynové zariadenia na rotačných peciach a peletizačnej peci. Podľa potreby je prevádzkovaný vzdušník ťažného stroja jamy Gabriela.

ZDVÍHACIE

V úradnom obvode je v prevádzke celkom 99 zdvíhacích zariadení z toho:

81	žeriavov,
11	výtťahov,
5	pohyblivých pracovných plošín
2	RP 3

PLYNOVÉ

V organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná nie sú od septembra 2008 prevádzkované plynové zariadenia (ani kotle na plynové palivo), tak isto sa neprevádzkujú ani plynové zariadenia na rotačných peciach a peletizačnej peci.

Plynových zariadení podľa § 3 ods. 8 vyhl. SÚBP a SBÚ č. 26/1979 Zb. v znení vyhl. SÚBP a SBÚ č. 488/1990 Zb. pracuje v obvode celkom 177 (t.j. bez plynových zariadení v organizácii SIDERIT, s.r.o. Nižná Slaná). Decentralizáciou boli odstavené 3 stredotlakové kotly v organizácii SMZ, a.s. Jelšava do studenej zálohy. Centrálna kotolňa bola proti zamŕznaniu ohrievaním plynovým zariadením.

4.2.7.1 Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach

V roku 2010 boli vydané oprávnenie fyzickým a právnickým osobám takto:

Ing. František Peller, Komenského 15/10, 052 01 Spišská Nová Ves

na vykonávanie činnosti na vyhradených elektrických zariadeniach v rozsahu montáže, opráv, revízií a skúšok týchto zariadení podľa stupňa E1 bez obmedzenia napätia vrátane bleskozvodov a skupiny C3 – ostatné objekty v podzemí, C6 - ostatné objekty na povrchu a pri úprave a zušľachtovaní pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy.

BBF elektro, s.r.o. Radlinského 17/B, 052 01 Spišská Nová Ves

na vykonávanie činnosti na vyhradených elektrických zariadeniach v rozsahu projektovania, montáže, opráv, revízií a skúšok elektrických zariadení stupňa E1 bez obmedzenia napätia vrátane bleskozvodov a stupňa E4 elektrické stroje, prístroje a rozvádzače s obmedzením napätia do 52 kV objektov skupiny C 3, 6 – ostatné objekty v podzemí, ostatné objekty na povrchu a pri úprave a zušľachtovaní a výrobu rozvádzačov nízkeho napätia pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov

štátnej banskej správy podľa § 2 písm. a) a b) vyhlášky SÚBP a SBÚ č. 25/1979 Zb., ktorou sa určujú vyhradené elektrické zariadenia a ustanovujú niektoré podmienky na zaistenie ich bezpečnosti v znení vyhlášky SÚBP a SBÚ č. 487/1990 Zb. vo vzťahu k § 8a ods. 6 písm. a) zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a štátnej banskej správe.

ELCOR, s.r.o. Scherfelova 14/1371, 058 01 Poprad

na vyhradených elektrických zariadeniach v rozsahu montáže a opráv elektrických zariadení stupňa E2 s obmedzením napätia do 1000 V vrátane bleskozvodov a stupňa E4 elektrické stroje, prístroje a rozvádzače s obmedzením napätia do 1000 V objektov skupiny C 5 – objekty určené na prieskum a ťažbu ropy horľavého zemného plynu, alebo uskladňovanie plynov alebo kvapalín v podzemných priestoroch a prírodných horninových štruktúrach a C 6 – ostatné objekty na povrchu pri úprave a zušľacht'ovaní a výrobu rozvádzačov nízkeho napätia pre objekty podliehajúce hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy na vyhradených **plynových** zariadeniach v rozsahu montáže plynomerov, opráv, revízií a skúšok plynových zariadení a), b), e) a f) pre stredotlakové zariadenia.

4.2.7.2 Osvedčenia revíznych technikov vyhradených technických zariadení

V roku 2010 boli vydané 1 osvedčenia revíznemu technikovi vyhradených technických zariadení zdvíhacích – výťahov.

V sledovanom období neboli zistené žiadne dôvody, na základe ktorých by bolo potrebné odňať osvedčenie revízneho technika alebo oprávnenia fyzickej alebo právnickej osobe.

Počet revíznych technikov:

pre tlakové zariadenia	20
pre zdvíhacie zariadenia	18
pre elektrické zariadenia	20
pre plynové zariadenia	14

Mimoriadne udalosti

Na vyhradených technických zariadeniach v úradnom obvode nedošlo k havárii na vyhradených technických zariadeniach. Pre nevyhovujúci stav žeriavovej dráhy bol jeden žeriav v dielňach UMD v organizácii SMZ, a.s. Jelšava odstavený z prevádzky. Neskôr bola povolená jeho prevádzka len na časti žeriavovej dráhy, ktorá bola vyhovujúca za prijatia potrebných opatrení.

4.2.7.3 Prehľad významnejších VTZ

Tabuľka prevádzkovaných stredotlakových kotlov

Druh zariadenia	organizácie	
-----------------	-------------	--

	SLOVMAG Lubenik	SABAR Marku- šovce	SIDERIT N. Slaná neprevádzkuje	SMZ Jelšava	spolu
Kotel 4. triedy	1			1	2
Vyvíjač pary		1			1
Kotel 3. triedy	1		2	2	5
Spolu	2	1	2	3	8

Tabuľka počtu plynových zariadení v jednotlivých organizáciách:

Druh zariadenia	organizácie						spolu
	SLOVMAG Lubenik	SABAR Marku- šovce	SIDERIT N. Slaná neprevádzkuje	SMZ Jelšava	Východoslo- venské kame- ňolomy N. Huta		
RP+pel. P	1		3	3			7
ŠP	6			5			11
Kotly	2	10	2	20	3		37
RS, DRS, R	3	6	3	21	1		34
Filtr. a ohrev. stan				1			1
Plynovody	3	1	4	10	2		20
Plničky plynu				1			1
Sušenie mat.		1					1
Žiariče			4	61			65
Ohrev vzduchu				11	6		17
Ohrev vody					2		2
Ohrev bandáži				1			1
Gamatky				2	5	14	21
Spolu	15	18	16	135	5	14	217

Transformátory vo vstupných trafostaniciach

Pre podzemie hlbinných baní			
Počet Ks	Príkon kVA	Prevod kV	Spolu KVA
4	25 000	110/6	100 000
6	10 000	22/6	60 000
1	4 000	22/6	4 000
2	2 500	22/6	5 000
1	1 000	22/6	1 000
40	1 000	22/0,4	40 000
1	1 000	6/0,4	1 000
4	630	6/0,4	2 520
1	500	22/0,4	500

2	400	22/6	800
1	400	22/0,4	400
39	400	6/0,4	15 600
3	320	6/0,4	960
1	193		193
10	160	22/0,4	1 600
Σ 118	-	-	Σ 233 573
Pre povrchové prevádzky			
1	1 250	22/0,4	1 250
6	1 000	22/0,4	6 000
8	630	22/0,4	5 040
5	400	22/0,4	2 000
1	315	22/6	315
6	250	22/0,4	1 500
2	160	22/0,4	320
4	100	22/0,4	400
1	30	22/0,4	30
34	-	-	16 855
Spolu			
152	-	-	250 428

4.3 Banská záchranná služba

Podľa § 7 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov je organizácia vykonávajúca banskú činnosť povinná zabezpečiť banskú záchrannú službu, ak vykonáva práce v podzemí a v prípadoch určených Hlavným bankovým úradom. Hlavný bankový úrad je oprávnený, vzhľadom na povahu prác a ich rizikovosť nariadiť, aby organizácia pri činnosti vykonávanej banským spôsobom zabezpečila banskú záchrannú službu. V úradnom obvode Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi nenastali prípady, aby banská záchranná služba bola nariadená Hlavným bankovým úradom. Pri banskej činnosti v podzemí zabezpečujú organizácie SMZ, a.s. Jelšava, Slovmag, a.s. Lubeník banskú záchrannú službu prostredníctvom vlastnej závodnej banskej záchrannej stanice. V organizácii Siderit, s.r.o. Nižná Slaná bola ZBZS nefunkčná. V ostatných prípadoch bola zabezpečená banská záchranná služba na základe zmlúv. V organizáciách Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa, Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou, Sabar, s.r.o. Markušovce, Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves a VSK, a.s. Novoveská Huta majú banskú záchrannú službu zabezpečenú na základe zmluvy s Hlavnou bankovou záchrannou stanicou Prievidza.

5 BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Dobývanie ložísk nerastných surovín sa vykonáva podzemným, povrchovým alebo kombinovaným spôsobom s použitím najvhodnejších dobývacích metód. Najdôležitejšími faktormi, ktoré podmieňujú výber dobývacej metódy sú geologické a banskotechnické podmienky ložísk nerastných surovín a ich vplyv na životné prostredie, prírodu a krajinu nachádzajúcu sa bezprostredne v okolí ložiska. Preto už v procese povoľovania banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom obvodné banské úrady usmerňujú organizácie tak, aby dobývacie metódy navrhovali s prihliadnutím na tieto skutočnosti pri súčasnom zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti prevádzky a racionálneho využívania ložísk nerastných surovín. Na kvalitu životného prostredia nemá vplyv len dobývanie ložísk nerastných surovín. Technologický proces úpravy a zušľachtovania vydobytého nerastu prináša so sebou vznik ďalších ekologických záťaží na životné prostredie. Táto činnosť je charakterizovaná vznikom odvalov, výsypiek a odkalísk, ktoré sú príčinou zmien v konfigurácii krajiny, s dopadom na flóru a faunu v oblasti.

V poslednom období sme svedkami postupného útlmu banskej činnosti z dôvodov nárastu cien vstupov do procesu banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom a v neposlednej miere aj následkov hospodárskej krízy na Slovensku a vo svete. Následkom tejto nepriaznivej ekonomickej a hospodárskej situácie je postupná likvidácia či už podzemných alebo povrchových bankých prevádzok ako to bolo aj v organizácii Siderit, s.r.o. Nižná Slaná, v ktorej bol vyhlásený konkurz a dňom 01.12.2008 bol v organizácii menovaný správca konkurznej podstaty. Ak nebudeme brať do úvahy nepriaznivý dopad týchto skutočností na sociálnu situáciu zamestnancov v týchto organizáciách, je jedným z priaznivých ukazovateľov viditeľné zlepšenie kvality životného prostredia v okolí bývalých bankých organizácií. Prísnejšie kritéria posudzovania vplyvov na životné prostredie pri povoľovaní banskej alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom sú jednou z ciest pre dosiahnutie efektu dostatočného zabezpečenia jeho ochrany fyzickými a právnickými osobami už v tomto štádiu.

5.1 Územné plánovanie

Obvodný banký úrad v Spišskej Novej Vsi spracovával a vyhodnocoval informácie o možnom zasahovaní plánovaných stavieb a zariadení do určených chránených ložiskových území. Na základe vyžiadaní orgánov príslušných na povoľovanie stavieb a zariadení, Obvodný banký úrad v Spišskej Novej Vsi vydával záväzné stanoviská podľa § 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banký zákon) v znení neskorších predpisov k vydaniu stavebných povolení pre stavby a zariadenia nesúvisiace s dobývaním výhradných ložísk v chránených ložiskových územiach. Obvodný banký úrad v Spišskej Novej Vsi vydával svoje stanovisko aj k prerokúvaniu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v katastrálnych územiach obcí a k návrhom územných plánov obcí a miest.

V úradnom obvode Obvodného bankého úradu v Spišskej Novej Vsi bolo k 31.12.2010 v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banký zákon) v znení neskorších predpisov evidovaných 92 výhradných ložísk. Ich ochrana proti znemožneniu alebo sťaženiu dobývania je zabezpečená určením dobývacích priestorov v počte 59 a chránených ložiskových území v počte 92.

V evidencii úradu je taktiež 76 ložísk nevyhradených nerastov. Na 25 ložiskách nevyhradených nerastov bola povolená činnosť vykonávaná bankským spôsobom.

5.2 Odvaly, výsyvky a odkaliská

Evidencia odvalov, výsypiek a odkalísk v úradnom obvode Obvodného bankského úradu v Spišskej Novej Vsi je uvedená v prílohách č. 47 a č. 48.

Za zmienku stojí organizácia Rudohorská investičná spoločnosť, s.r.o. Spišská Nová Ves ktorá sa zaoberá dobývaním a úpravou komplexných barytových rúd z výhradného ložiska Rudňany v osobitnom dobývacom priestore Poráč I.

Pre potreby zakladania vyrúbaných priestorov v podzemí sa vykonávala ťažba odvalov v organizácii SMZ, a.s. Jelšava.

5.3 Znovuzúžitkovanie plôch

V priebehu roka 2010 organizácia Ipeľské tehelne a.s. Lučenec priebežne vykonávala rekultiváciu v dobývacom priestore „Behynce“ podľa projektu vypracovaného Výskumným ústavom pôdoznanectva a ochrany pôdy Banská Bystrica. Bilancia skrývky humusového horizontu a projekt spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy na ťažbu „Behynce – ložisko tehliarenskej suroviny“. Organizácia plánuje ukončiť rekultiváciu v roku 2015.

Organizácia SLOVMAG, a.s. Lubeník vykonávala v dobývacom priestore „Lubeník I“ technickú rekultiváciu zavázaním priestoru dolomitickými štrkami a pieskami v rozsahu 8,05 ha.

Organizácia Štrkopiesky Batizovce, s.r.o. Batizovce v roku 2010 pokračovala vo vykonávaní technickej rekultivácii v južnej časti ložiska nevyhradeného nerastu štrkopieskov Batizovce II. Rekultivácia bola zameraná na zošíknenie záverných svahov na východnej a západnej časti vydobytého priestoru. Po ukončení technickej rekultivácií organizácia plánuje vykonať biologickú rekultiváciu podľa projektu vypracovaného NLC Zvolen, Lesoprojekt, pobočka Košice.

Organizácia Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. Turňa nad Bodvou zrekultivovala v dobývacom priestore „Plaveč“ plochu o výmere 0,2 ha.

Fyzická osoba Ing. J. Babej - GAS v roku 2010 pokračovala v rekultivácii na ložisku nevyhradeného nerastu štrkopieskov Levoča - Baláš I.

Na ložisku nevyhradených nerastov štrkopieskov v k.ú. Starňa – Pikonta bola v priebehu roka 2010 vykonávaná technická rekultivácia zameraná na zosvahovanie jednotlivých ťažobných rezov. Celková zrekultivovaná plocha tvorí 6,35 ha.

Organizácia Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves vykonávala pravidelnú údržbu odkaliska Smolník a Bodnarec.

5.4 Ochrana povrchu

Ochrana povrchu pred účinkami hlbínnej banskej činnosti

Ochrana povrchu pred nepriaznivými účinkami hlbinného dobývania výhradných ložísk je jednou z prioritných otázok obvodných banských úradov a býva riešená už v štádiu povoľovania banskej činnosti. Organizácie sú prostredníctvom poskytovaných konzultácií usmerňované už pri spracovávaní plánov otvárania, prípravy a dobývania, aké dobývacie metódy sú najvýhodnejšie z hľadiska minimalizácie vplyvov banskej činnosti na zemský povrch. V prípade uloženia ložiska blízko pod povrchom, kde je možné s určitosťou očakávať prejavy banskej činnosti, je ochrana chránených objektov a zariadení riešená vypočítaním parametrov ponechaných ochranných pilierov. Ak je ložisko nerastov uložené v strmšej polohe, je ochrana povrchu riešená používaním dobývacích metód so zakladaním vyrúbaného priestoru.

Za zmienku stojí organizácia SMZ, a.s. Jelšava, ktorá dobývaciu metódu so zakladaním vyrúbaného priestoru využíva aj naďalej. Nahromadený materiál na odvaloch tak znovu nachádza cestu do podzemia.

Ochrana povrchu pri povrchovom dobývaní

Pri povrchovom dobývaní ložísk ide v každom prípade o zásadný zásah do konfigurácie okolitej prírody a krajiny. Preto už v procese povoľovania banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankským spôsobom je kladený dôraz na príslušné kritéria ochrany prírody a krajiny. Tieto požiadavky sú uplatňované už pri určovaní dobývacieho priestoru, ale najmä pri samotnom povoľovaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankským spôsobom. Tu sa majú možnosť vyjadriť účastníci konania ako i dotknuté orgány štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny. Predmetná dokumentácia, t.j. plán otvárania, prípravy a dobývania, plán zabezpečenia alebo plán likvidácie, musí riešiť okrem racionálneho a bezpečného využívania ložiska nerastu aj ochranu životného prostredia a tiež následné využívanie rekultivovaných plôch.

V roku 2010 proces posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol uskutočňovaný v organizáciách VSK MINERAL, s.r.o. Košice v dobývacom priestore Mokrú Lúka, SMZ, a.s. Jelšava v dobývacom priestore Jelšava, Calmit, spol. s r.o. Bratislava v dobývacom priestore Tisovec, VSK EUROTALC s.r.o., Južná trieda 125, 040 01 Košice v dobývacom priestore Gemerská Poloma, KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen v dobývacom priestore Olcnava.